

Program Varnejši internet v Sloveniji

JAVNO LETNO POROČILO

Marec 2012 – Februar 2013

Št. projekta: SI - 2011- SIC - 1231109

Naslov projekta: Center za varnejši internet Slovenija

Datum začetka: 1. marec 2012

Datum zaključka: 30. junij 2014

Trajanje projekta: 28 mesecev

*Program Evropske komisije **Varnejši internet** financira številne nacionalne in evropske aktivnosti za zagotavljanje in spodbujanje varne rabe interneta, zlasti med otroki, mladostniki, starši in učitelji, na štirih ključnih področjih ukrepanja:*

- *Ozaveščanje javnosti*
- *Boj proti nezakonitim vsebinam in škodljivim vedenjem na spletu*
 - *Spodbujanje varnejšega spletnega okolja*
 - *Ustvarjanje baze znanja*

Kazalo vsebine

A. Uvodni nagovor	1
B. Predstavitev konzorcija	2
C. Uporaba IKT v Sloveniji	4
D. Predstavitev Centra za varnejši internet	5
D.1. SAFE.SI	6
D.2. TOM TELEFON	39
D.3. SPLETNO OKO	50
E. Svet Centra za varnejši internet	89
F. Uporabni kontakti	91

A. UVODNI NAGOVOR

Lepo pozdravljeni v letnem poročilu Centra za varnejši internet za leto 2012/2013!

Leto 2012 je bilo za nas leto novih začetkov in aktivnosti. Marca 2012 sta se Centru za varnejši internet pridružila nova partnerja Zveza prijateljev mladine Slovenije in Mladinsko informativno in svetovalno središče Slovenije, ki nam aktivno pomagata pri izvajanju našega temeljnega poslanstva: **slovenskim otrokom zagotoviti varnejši in boljši internet**. S pomočjo Zveze prijateljev mladine Slovenije smo tako lahko tudi v 2012 v okviru TOM telefona nadaljevali s svetovanjem za otroke in mladostnike, ki se znajdejo v stiski pri uporabi interneta. Pri tem nas še posebej veseli, da so funkcijo svetovalca tudi za področje interneta od marca 2012 dalje prevzeli njihovi zelo izkušeni TOM svetovalci.

Na področju osveščanja o varni rabi interneta za učence, učitelje in starše je bilo lansko leto za nas zelo uspešno, saj smo uspeli pokriti velike potrebe po novem znanju na tem področju in zagotovili vsaki zainteresirani šoli delavnico za učence/dijake oz. predavanje za starše z izkušenimi predavatelji. Z aktivnim prispevkom partnerjev iz Zavoda ARNES smo tako izvedli kar **42 predavanj**, ki se jih je udeležilo več **kot 1.200 staršev**. Z veliko pomočjo Mladinskega informativnega in svetovalnega središča pa smo obiskali tudi več kot **60 osnovnih ter srednjih šolah** ter uspešno izvedli **skoraj 300 delavnic** z več kot **6.000 udeleženi učencev in dijakov**.

Leto 2012 in začetek leta 2013 je bilo tudi leto uspešno izpeljanih projektov, s katerimi smo pomembno pripomogli k splošni prepoznavnosti Centra, dvigu stopnje ozaveščenosti ciljnih populacij o varnih in odgovornih načinih rabe sodobnih tehnologij ter k zmanjšanju obsega nelegalnih spletnih vsebin, predvsem posnetkov spolne zlorabe otrok in spletnega sovražnega govora.

Oktober 2012 smo že drugo leto zapovrstjo v sodelovanju z Generalno policijsko upravo in Združenjem za informatiko in telekomunikacije pri Gospodarski zbornici Slovenije organizirali dvodnevno konferenco z naslovom »**Zloraba otrok na spletu in e-storilci: Zmoremo ukrepati?**«. Konference se je udeležilo več kot **180 predstavnikov iz vrst policije, tožilstva, internetnih ponudnikov, centrov za socialno delo in drugih strokovnjakov**, ki se pri svojem delu srečujejo s problematiko zlorab otrok na spletu. Želimo si, da nam bodo sredstva tudi v bodoče dopuščala osveščanje strokovnjakov o tej problematiki, saj je izobraževanje pravih ljudi ključno za uspešno pomoč žrtvam zlorab.

Posebej ponosno izpostavljamo tudi naše letošnje praznovanje Dneva varne rabe interneta 2013, ko so vsi najpomembnejši slovenski telekomunikacijski operaterji podpisali **prenovljen Kodeks ravnanja izvajalcev javnih elektronskih komunikacijskih storitev za zaščito uporabnikov**, predvsem otrok in mladostnikov do 18. leta in starejših, ki zaradi pomanjkanja znanja slabše poznajo kibernetične nevarnosti. S podpisom kodeksa, ki ga je spremljal veličasten dogodek, smo dokazali, da se tudi konkurenti, ki gre za varnost otrok, zmorejo poenotiti in prispevati k dvigu ozaveščenosti družbe.

Delovanje Centra za varnejši internet je glede na visoko stopnjo rabe interneta in ostalih tehnologij med mladimi tudi v prihodnje nujno potrebna, zato si želimo, da bi k varnejšemu internetu lahko aktivno prispevali tudi v prihodnje. Žal pa je tako, da je za nemoteno delovanje Centra v naslednjih letih nujna zagotovitev finančnih sredstev tako na nacionalni kot tudi na evropski ravni. Upamo, da bodo naši in evropski državniki prepoznali potrebo po ohranitvi Centra, ki letos že osmo leto skrbi za dobrobit ogroženih skupin spletnih uporabnikov in s tem preventivno prispeva k boljšemu internetu, pa tudi k zmanjšanju nezakonitih spletnih vsebin.

B. PREDSTAVITEV KONZORCIJA

1. 3. 2012 zaznamuje pričetek novega projektne cikla v delovanju Centra za varnejši internet, ki se bo predvidoma zaključil 30. 6. 2014. V okviru projektne skupine konzorcija je prišlo do pomembnih sprememb v sami sestavi, saj smo v konzorcij vključili dva nova partnerja, in sicer Zavod MISSS ter ZPMS, s ciljem zagotovitve še večje učinkovitosti določenih aktivnosti, predvsem tistih povezanih s povečanim obsegom izobraževanj za naše ciljne skupine, lažjim dostopom do populacije mladih ter večjo prepoznavnostjo TOM TELEFONA kot mesta, kjer lahko mladi dobijo pomoč, če se pri uporabi interneta in mobilnih naprav znajdejo v težavah.

Konzorcij sestavljajo:

- **Fakulteta za družbene vede**, članica Univerze v Ljubljani, je največja interdisciplinarna družboslovna fakulteta v Sloveniji in tudi med večjimi v Evropi. Na fakulteti je zaposlenih 274 ljudi, od tega 132 učiteljev in asistentov, 80 znanstvenih delavcev in raziskovalcev ter 62 strokovnih, administrativnih in tehničnih delavcev. V 50 letih njenega obstoja je na njej diplomiralo 9.700 družboslovcev, 50 specializiralo, 1.186 magistriralo, 294 pa doktoriralo. Fakulteta aktivno sodeluje pri pripravi številnih mednarodnih publikacij in izvaja različne projekte. K ugledu Fakultete pomembno prispeva projekt Rabe interneta v

Sloveniji (RIS), ki ga Center za družboslovno informatiko izvaja od leta 1996. RIS je neprofiten projekt, ki redno objavlja rezultate raziskav o razvoju na področju informacijske družbe (www.ris.org) in ima ključno vlogo na področju raziskovanja informacijske družbe v Sloveniji. Center za varnejši internet tako razpolaga z bogato zbirko znanj o različnih temah s področja IKT, ki med drugim vključujejo informacije o digitalnih vsebinah, raziskave o rabi interneta in izkušnje z raziskavami o varnosti ter zasebnosti na spletu.

- **ARNES (Akademska in raziskovalna mreža Slovenije)** je kot neodvisna javna ustanova začel delovati leta 1992. To je javni zavod, ki organizacijam s področja raziskovanja, izobraževanja in kulture nudi omrežne storitve ter omogoča njihovo povezovanje in sodelovanje med seboj in s sorodnimi organizacijami v tujini. Njegove glavne naloge so: vzpostavljanje, vzdrževanje in upravljanje komunikacijskega omrežja in storitev za področje izobraževanja, raziskav in kulture v Sloveniji. Kot nacionalno raziskovalno in izobraževalno omrežje (NREN) ARNES upravlja z nacionalno infrastrukturo na področju raziskav in izobraževanja ter nudi vse standardne in številne nadstandardne omrežne storitve univerzam, srednjim in osnovnim šolam, zasebnim raziskovalnim ustanovam, knjižnicam in kulturnim ustanovam. V omrežje ARNES je povezanih prek 1150 slovenskih organizacij, število uporabnikov Arnesovih storitev pa se ocenjuje na približno 200.000.
- **Zavod MISSS** je nevladna in neprofitna organizacija s programi pomoči za mlade. Izšel je iz izkušenj primarno-preventivnih programov ter od leta 1995 deluje kot izvajalec informativno-svetovalne dejavnosti za mlade v Sloveniji. Na podlagi izkušenj dela z mladimi, mladinskimi delavci in starši razvija programe neformalnega izobraževanja, preventivnega dela in informiranja. Celotno število uporabnikov, ki obiskujejo ali oblikujejo programe, je preko 5000 letno. MISSS se povezuje v regionalne, nacionalne in mednarodne mreže. Od leta 2005 deluje kot deležnik projekta Varne rabe interneta Safe.si ter od leta 2012 kot partner Centra za varnejši internet skrbi za koordinacijo delavnic po šolah in organizira panele mladih.
- **Zveza prijateljev mladine Slovenije (ZPMS)** je nevladna, prostovoljna, človekoljubna in neprofitna organizacija, katere temeljni cilj je dvig kakovosti življenja otrok, mladostnikov in družin, zastopanje in uveljavljanje njihovih interesov in potreb ter zaščita njihovih pravic. Deluje že od leta 1953 in postaja vedno bolj nepogrešljiva v sodobno organizirani civilni družbi. Odziva se na aktualna družbena vprašanja in tvorno prispeva k oblikovanju pozitivnih vrednot življenja otrok, mladostnikov in družin. Delovanje Zveze prijateljev mladine Slovenije temelji na razvijanju vrednot prostovoljnega dela in negovanju dobrih medčloveških odnosov.

C. UPORABA IKT V SLOVENIJI

1. SPLOŠNO

Podatki Statističnega urada RS za prvo četrtnje leta 2012 kažejo, da ima dostop do interneta 74 % slovenskih gospodinjstev. Med Slovenci v starostni skupini od 10 do 74 let je 70 % uporabnikov interneta in 94 % uporabnikov mobilnih telefonov. V prvem četrtnju 2012 je 32 % oseb v starosti 10-74 let za dostop do interneta kje drugje kot doma ali na delovnem mestu uporabljalo različne mobilne naprave - prenosni računalnik, tablični računalnik, mobilni telefon ali druge ročne mobilne naprave (MP3 predvajalnik, e-bralnik, ročno igralno konzolo). 63 % od teh je mobilni telefon uporabljalo za pošiljanje ali prejemanje e-pošte, 61 % za sodelovanje v spletnih družabnih omrežjih, 38 % jih uporablja spletne aplikacije za določanje položaja v prostoru (GPS), 32% je mobilni telefon uporabljalo za igranje ali prenašanje iger, fotografij, filmov, glasbe.

2. MED MLADIMI

Rezultati raziskave Statističnega urada kažejo, da je v Sloveniji 93 % otrok, starih od 10 do 15 let, ki redno uporabljajo internet. Splet večinoma uporabljajo za igranje, prenašanje računalniških iger, fotografij, filmov, glasbe (85 %) ter za pošiljanje sporočil v spletne forume, klepetalnice, novinarske skupine, bloge, neposredno sporočanje in sodelovanje v spletnih družabnih omrežjih (80 %). Največ uporabnikov različnih oblik spletnih skupnosti je med mladimi od 16 do 24 let - 92 %, sledijo otroci med 10 in 15 let - 80 %. Veliko (79 %) jih tudi pridobiva znanja s pomočjo spletnih enciklopedij, 42 % pa jih igra spletne igre z drugimi osebami.

Slovenija glede na uporabo mobilnih telefonov sodi med najbolj razvite države v Evropski uniji. Med otroki v starostni skupini od 10 do 15 let je 97 % uporabnikov mobilnega telefona in 28 % uporabnikov interneta prek mobilnih telefonov. Delež uporabnikov mobilnih naprav za dostop do interneta je največji med mladimi med 16 in 24 let - 74 % in otroki med 10 in 15 let - 54 %. Med aktivnostmi prek mobilnih naprav je med 10-15-letniki najbolj priljubljeno sodelovanje v družabnih omrežjih (81 %), 56 % jih igra ali prenaša igre, fotografije, filme in glasbo, 24 % pa jih na mobilni napravi uporablja spletne aplikacije za določanje položaja v prostoru (GPS). 22 % 10-15 letnikov se je že srečalo s težavo nepričakovano visokih stroškov dostopa pri mobilni uporabi interneta.

D. PREDSTAVITEV CENTRA ZA VARNEJŠI INTERNET

Projekt Center za varnejši internet SAFE-SI izvajajo Univerza v Ljubljani Fakulteta za družbene vede, ARNES, Zveza prijateljev mladine Slovenije in Zavod MISSS (Mladinsko informativno svetovalno središče Slovenije), financirata pa ga **Generalni direktorat Connect pri Evropski komisiji in Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport**.

Center za varnejši internet ponuja tri glavne storitve:

 Točko osveščanja o varni rabi interneta in novih tehnologij z osrednjim portalom www.safe.si, ki predstavlja ogromno bazo znanja z informacijami, nasveti, gradivi, brošurami, zloženkami, videi, didaktičnimi igrami, risankami, testi, vodiči na različne teme varne uporabe spleta in mobilnih telefonov. Najpomembnejše tematike, ki jih mora poznati vsak uporabnik spleta, od najmlajših, najstnikov pa do staršev in učiteljev, so varovanje in zaščita zasebnosti na spletu ter pri uporabi mobilnih naprav, spletni ter mobilni bonton, varna raba družabnih omrežij, vrstniško nasilje in spletno ter mobilno ustrahovanje, čezmerna raba novih tehnologij in zasvojenost, zanesljivost spletnih virov in informacij, tehnična zaščita na spletu ter pri uporabi mobilnih naprav, poznavanje škodljivih ter nelegalnih vsebin.

 Svetovalna linija za težave na spletu Tom telefon 116 111, na kateri med 12. in 20. uro vsak dan svetovalci odgovarjajo na vprašanja, dileme in rešujejo vaše zagate, povezane z uporabo interneta. Storitev je na voljo za otroke, mlade in njihove starše. S februarjem 2013 je začela delovati tudi TOM klepetalnica, kjer lahko otroci in mladi nasvete in pomoč dobijo prek spletnega klepeta. Klepet bo v poskusnem obdobju deloval 2 uri tedensko na spletni povezavi <http://www.e-tom.si/>, kjer bosta objavljena tudi dan in ura svetovanja.

SPLETNO OKO Anonimna spletna prijava nezakonitih spletnih vsebin – posnetkov spolne zlorabe otrok (otročka pornografija) in sovražnega govora. Če na spletu naletite na tovrstne vsebine, jih lahko prijavite na www.spletno-oko.si. Sodelovanje podobnih točk v Evropi se je izkazalo za učinkovit ukrep v boju za zmanjšanje nezakonitih vsebin na internetu. Slovenski uporabniki interneta lahko zdaj tudi sami z anonimnim poročanjem o obstoju potencialno nezakonitih vsebin prispevate k varnejšemu internetu.

D1. SAFE.SI

1. KDO SMO?

SAFE.SI od leta 2005 deluje kot nacionalna točka osveščanja, namenjena spodbujanju zaščite in osveščanja otrok ter najstnikov, ki uporabljajo internet in nove spletne tehnologije. Aktivnosti Centra so namenjene štirim ciljnim skupinam: otrokom, mladostnikom, staršem in strokovnim delavcem (učiteljem, socialnim, mladinskim delavcem ...).

a. POSLANSTVO IN VLOGA

Poslanstvo nacionalne kampanje osveščanja je informiranje uporabnikov interneta ter mobilnih naprav, kako se lahko zaščitijo pred nevarnostmi in tveganji, ki jih prinaša uporaba interaktivne tehnologije, kot so internet in mobilne naprave.

b. CILJI

Vizija projekta je, da med izbranimi ciljnim populacijami s sprotnim zagotavljanjem preverjenih informacij in nasvetov za varno rabo novih tehnologij v Sloveniji doseže visoko stopnjo osveščenosti o teh temah.

c. PANEL MLADIH

V drugi polovici leta 2012 je pod vodstvom Zavoda MISSS pričel delovati panel mladih, ki ga sestavlja skupina mladostnikov v starosti do 18. leta. Z mladimi se tako aktivno pogovarjamo o varni rabi interneta ter mobilnih naprav, prav tako pa so zelo pomembni tudi pri odločanju, kakšna in katera gradiva s področja varne rabe tehnologij bi bila za njih zanimiva. Njihovo mnenje zato šteje, prav tako njihovi pogledi in izkušnje, s kakšnimi težavami se pri uporabi tehnologije dejansko srečujejo.

EU program Varnejši internet prav tako spodbuja aktivno sodelovanje otrok in mladih pri ustvarjanju varnejšega spletnega okolja, zlasti preko delovnih skupin mladih oz. t.i. panelov mladih. Vsako leto tako v okviru t.i. Safer Internet Forum, ki ga organizira Evropska komisija, poteka tudi srečanje vseevropskega panela mladih, v katerem sodelujejo tudi mladi iz Slovenije.

2. AKTIVNOSTI OSVEŠČANJA

- ❖ **Seznam izobraževalnih in promocijskih gradiv**
- ❖ **Oglaševanje in promocija projekta**
- ❖ **Predstavitev ključnih informativnih kampanj**
- ❖ **Izobraževanja za ciljne skupine**
- ❖ **Panel mladih**
- ❖ **SAFE.SI v medijih**

a. SEZNAM IZOBRAŽEVALNIH IN PROMOCIJSKIH GRADIV

Spletna stran **SAFE.SI** – <http://www.safe.si>

Spletna stran nudi specifične in podrobne informacije ter nasvete o varnejši rabi interneta in mobilnih naprav, ki so namenjene učiteljem ter drugim strokovnim delavcem, staršem, otrokom in najstnikom. Prek naše spletne strani lahko obiskovalci dostopajo tudi do slovenske prijavnice točke »SPLETNO OKO« in telefonske svetovalne linije »TOM TELEFON«.

Spletna stran www.safe.si predstavlja ogromno bazo znanja z **informacijami, nasveti, gradivi, brošurami, zloženkami, videi, didaktičnimi igrami, risankami, testi, vodiči na različne teme varne uporabe spleta in mobilnih naprav**. Če želite prejemati brezplačne e-mail novice z informacijami in napotki o varni uporabi interneta, obiščite www.safe.si in se naročite!

Otrokom je na www.safe.si na voljo tudi posebna podstran, ki smo jo poimenovali »**Safe.si igrišče**«. Na tem mestu lahko otroci med 6. in 11. letom dostopajo do privlačnih in zanimivih interaktivnih gradiv v povezavi s spletno varnostjo, in sicer do **iger, kvizov, risank, pobarvank, ipd.**

Spletna stran **SAFE.SI** (<http://www.safe.si>)

Spletna stran **SAFE.SI igrišče**

Tiskana gradiva

V okviru SAFE.SI še naprej skrbimo za informiranje in izobraževanje naših ciljnih skupin tudi s pomočjo poučnih, privlačnih ter še vedno priljubljenih tiskanih gradiv.

➤ Izobraževalna gradiva

Origami igra za otroke o varni in odgovorni rabi interneta in mobilnih telefonov

*Plakat za mlade
»Ne zatipkaj si življenja«*

Zloženko za mlade »Kako ohraniti svojo zasebnost v spletnih socialnih omrežjih«

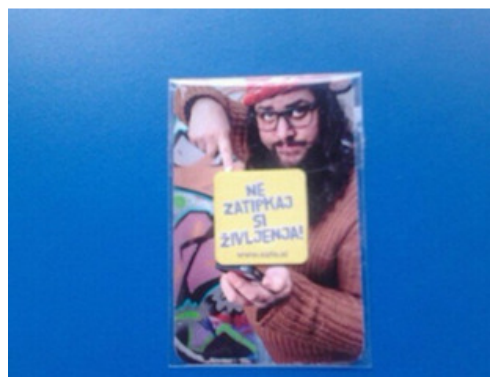
➤ Promocijska gradiva

SAFE.SI majice »Všeč mi je SAFE.SI

Nakupovalne vrečke »Ne zatipkaj si življenja«

Čistilček za zaslon »Ne zatipkaj si življenja«

USB ključek v obliki kreditne kartice, ki opozarja na pomen varovanja zasebnosti pri uporabi interneta

Spletna gradiva

SAFE.SI skrbi za informiranje in izobraževanje svojih ciljnih skupin tudi s kontinuirano produkcijo različnih spletnih gradiv, ki so uporabnikom v elektronski obliki na voljo preko spletne strani projekta, prav tako jih objavljamo in tako delimo preko profilov različnih socialnih omrežij, npr. Facebook, Youtube, Twitter. SAFE.SI novice pa dobijo naši naročniki, starši in najstniki, tudi preko elektronske pošte.

➤ Gradiva za starše in otroke

Čeprav so te spletne naloge narejene na način, da lahko majhni otroci med 4. in 8. letom ob njihovi uporabi uživajo in rešujejo naloge sami, ima veliko nalog globlji pomen. Z nalogami želimo spodbuditi starše in učitelje, da s svojimi otroki in učenci že zelo zgodaj spregovorijo o temah, kot sta zasebnost in moderna tehnologija, saj igrajo pomembno vlogo v njihovih življenjih.

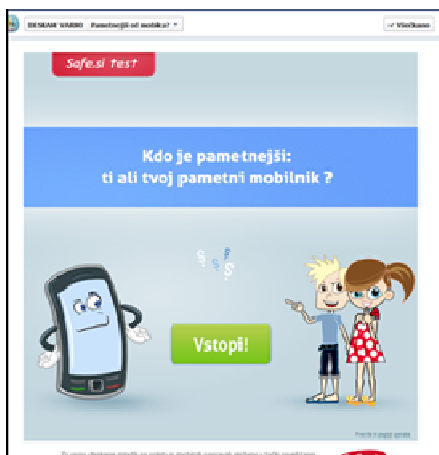
Spletna verzija delovnega zvezka: »Igrajmo se in učimo: biti na spletu«

Foto zgodbe »Čarobni gozd«

Foto zgodba v petih delih »Čarobni gozd«, ki smo jih v okviru SAFE.SI pripravili v sodelovanju z lutkarjem Mladim Majem, z namenom spodbuditi otroke in njihove starše k varni in ustvarjalni rabi računalnika. Predvsem smo želeli prikazati, kako enostavna, zabavna ter istočasno vzgojna je lahko uporaba računalnika in interneta za vso družino!

➤ Gradiva za najstnike

FB aplikacija:

»Kdo je pametnejši: ti ali tvoj pametni mobilnik?«

Najdete jo na našem Facebook profilu »Deskam varno« za najstnike!

Serija petih spletnih videov »Ne zatipkaj si življenja«

S kampanjo »Ne zatipkaj si življenja« ob Dnevu varne rabe interneta 2013, ki smo jo pripravili s komikom Pižamo v vlogi Hipster Bedanca, ki se prvič sreča s pametnim telefonom, smo želeli opozoriti mlade na možne pasti neodgovorne rabe mobilne tehnologije. Videe si lahko ogledate na SAFE.SI strani oz. jih najdete tudi na našem Youtube kanalu.

b. OGLAŠEVANJE IN PROMOCIJA PROJEKTA

Spletna promocija

Spletna promocija projekta zajema zelo širok spekter načinov in orodij, saj je mogoče le z uporabo širokega nabora spletnih komunikacijskih kanalov doseči širok krog naših ciljnih populacij, česar se v okviru SAFE.SI dobro zavedamo.

Sledite nam!

- starši na www.facebook.com/safe.si
- mladi na www.facebook.com/deskamvarno
- <http://www.youtube.com/user/saferinternetsi>
- https://twitter.com/Safe_si

Promocija na Facebooku

V obdobju zadnjega leta smo še okrepili našo prisotnost na Facebooku, saj je zaradi priljubljenosti Facebooka med Slovenci to socialno omrežje eno izmed naših pomembnejših komunikacijskih orodij. SAFE.SI tako uspešno upravlja z dvema profiloma, in sicer s Facebook profilom za najstnike »Deskam varno« ter s Facebook profilom za starše »SAFE.SI«. Na obeh profilih tako dnevno obveščamo naše prijatelje o aktualnih novicah s področja (varne) uporabe informacijskih tehnologij, objavljamo ciljnim skupinam prilagojene informacije, uporabne nasvete, zanimive video posnetke in ostala uporabna gradiva.

FB profil za starše »SAFE.SI«

FB profil za najstnike »Deskam varno«

V tem obdobju smo tudi zaradi skrbno načrtovanih oglaševalskih akcij na obeh profilih preseгли magično mejo **5000 prijateljev**, tako da imamo skupaj že **11.000 ljudi**, ki spremljajo naše objave, jih komentirajo in delijo ter tako pomembno prispevajo k večji prepoznavnosti našega projekta med ciljnim skupinama najstnikov ter staršev.

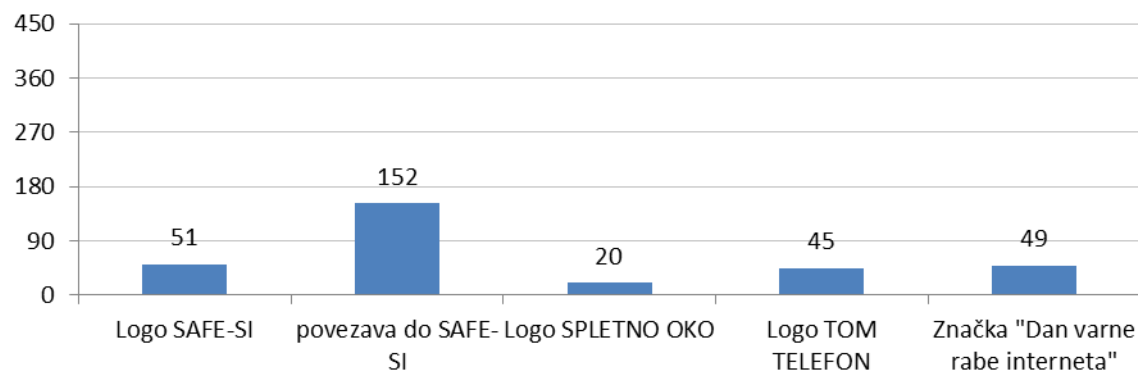

Primeri FB oglasov

Promocija na ostalih družabnih omrežjih in spletnih straneh

Za večjo prepoznavnost SAFE.SI skrbimo tudi z objavami naših gradiv in promocijskih materialov na ostalih družabnih omrežjih, ki so priljubljena med Slovenci, prav tako pa z našim logotipom oz. povezavo do naše spletne strani prisotni na številnih slovenskih spletnih straneh in portalih. Za nas je še posebej pomembno, da dosežemo čim večjo prepoznavnost med slovenskimi šolami, ki jih tako na različne načine spodbujamo, da nas vključijo na svoje spletne strani.

Na podlagi pregleda šolskih spletnih strani smo na 51 spletnih straneh zasledili SAFE.SI logotip, medtem ko ima povezavo do naše spletne strani objavljenih **152 šol**. Spletno značko »Praznujemo Dan varne rabe interneta, 5.2.2013« smo našli na 49 spletnih straneh. Vseh osnovnih šol v Sloveniji je 450.

Pregled po osnovnih šolah

V mesecu februarju 2013 so za intenzivno promocijo SAFE.SI poskrbeli tudi nacionalni telekomunikacijski operaterji, ki so se aktivno pridružili obeležitvi Dneva varne rabe interneta in mobilnih naprav. Operaterji so tako nacionalno kampanjo v povezavi z varno in odgovorno rabo mobilnih naprav promovirali na svojih spletnih straneh ter skozi njihova družabna omrežja, predvsem Facebooka.

Oglaševanje na digitalnih zaslonih mreže LPP

Za zagotovitev dodatne prepoznavnosti naše kampanje ob Dnevu varne rabe interneta in mobilnih naprav, 5. 2. 2013, smo se odločili za inovativno oglaševalsko akcijo s pomočjo digitalnih zaslonov mreže LPP, ki nam jo je za obdobje med 5. 2. ter 11. 2. 2013 brezplačno omogočilo podjetje TS media. V okviru SAFE.SI smo tako pripravili 20 sekundno različico oglasa »Ne zatipkaj si življenja« s Hipster Bedancem, ki se je na **444 digitalnih zaslonih** na 124 avtobusih ljubljanskega potniškega prometa v enem tednu odvrtel **69.904-krat**. Ocenjujemo, da je naš oglas tako videlo približno **182.500 potnikov**, večinoma šolarjev ter zaposlenih, ki za pot v službo uporabljajo mestni javni promet.

Primer prikaza oglasa na digitalnem zaslonu

TV oglaševanje

TV oglas

V mesecu februarju 2013 se je naš 15 s oglas »...Ne zatipkaj si dostojanstva...Ne zatipkaj si življenja...« vrtel tudi na slovenskih TV postajah, tako na nacionalki, kakor tudi na vseh pomembnejših komercialnih postajah (POP TV, Kanal A, TV 3 medias, Fox international), ki so nam za potrebe oglaševanja namenile brezplačni oglasni prostor.

Podjetje Debitel d.d. pa nam je za Dan varne rabe interneta, 5. 2. 2013, odstopilo svoj že zakupljen oglasni prostor na RTV SLO 1, tako da so naš oglas videli vsi gledalci osrednjega nacionalnega TV programa v najbolj gledanih terminih.

Oglaševalska kampanja na A3 oglasnih prostorih v toaletnih prostorih

Z namenom še dodatno povečati vidnost naše kampanje »Ne zatipkaj si življenja« ob Dnevu varne rabe interneta med mladimi uporabniki, smo se odločili za oglaševalsko akcijo na A3 oglasnih prostorih v toaletnih prostorih v priljubljenih lokalih, restavracijah in kino centrih, kjer se zbirajo mladi. V obdobju med 1. 2. ter 15. 2. 2013 je naš plakat tako visel na **100 lokacijah**, po ocenah pa smo s to oglaševalsko akcijo dosegli več kot **70.000 posameznikov**.

Plakat v toaletnih prostorih

Oglaševanje na mesečnih položnicah mobilnih operaterjev

SAFE.SI je v sodelovanju z nacionalnimi telekomunikacijskimi operaterji ob Dnevu varne rabe interneta, 5. 2. 2013, pripravil skupno akcijo v obliki oglasa »Spodbujajmo varno in odgovorno rabo mobilnih naprav«, ki so ga operaterji vključili na februarske položnice, ki so jih v tem mesecu posredovali svojim naročnikom. Ocenjujemo, da je naš oglas tako videlo več kot **1.000.000 ljudi**.

Oglas za skupno akcijo s telekomunikacijskimi operaterji

Sodelovanje na dogodkih

SAFE.SI je v zadnjem letu sodeloval na številnih dogodkih (sejmih, konferencah in festivalih) z namenom promocije projekta in prenosa znanj o varni rabi interneta in mobilnih naprav:

- Na konferenci »**Izberem nenasilje in sem svoboden**. Pomen in možnosti za preventivo nasilja v predšolskih in šolskih okoljih,« Kranjska Gora, 18. 5. 2012, ki so jo organizirali ISA institut, Slovenska filantropija, Društvo Ključ in Skupnost vrtcev Slovenije. O »Preventivi vrstniškega nasilja od vrtca do srednje šole.« je z vidika spletne varnosti spregovorila Ajda Petek, strokovna sodelavka SAFE.SI.
- Na dogodku v počastitev **Dneva informacijske družbe, 17.5.2012**, sta se SAFE.SI in SPLETNO OKO predstavila s stojnico na ploščadi pred Maximarketom v Ljubljani ter obiskovalcem delila gradiva in nasvete.
- Na sejmu **Otroški bazar, 6. 9. - 9. 9. 2012**, največji sejemski prireditvi za družine v Sloveniji, smo se SAFE.SI, SPLETNO OKO in TOM TELEFON predstavili s skupno stojnico, kjer smo delili naša gradiva za otroke in starše, obiskovalci pa so imeli tudi

možnost reševati različne teste in naloge ter nas povprašati za koristne nasvete.

Sejemski utrinki

- V okviru posveta »Zloraba otrok na spletu in e - storilci: Zmoremo ukrepati?«, 4.10.2012, ki so jo organizirali predstavniki Spletnega očesa, sta Ajda Petek iz SAFE.SI in Neža Miklič iz Uprave kriminalistične policije GPU pripravili skupno predstavitev o otrocih kot izvršiteljih spornih dejanj na internetu.

Ajda Petek med predavanjem

- Na **Festivalu računalništva in sodobnih komunikacij (FRISK)**, Murska Sobota, 7.12.2012; o varni rabi socialnih omrežij je udeležencem spregovoril Renato Lukač, sodelavec projekta E-šolstvo ter SAFE.SI.
- Na **seminarju o uporabi IKT v šolskih knjižnicah**, 8.12.2012, ki ga je organiziralo Društvo bibliotekarjev Ljubljana. Domen Božeglav, ARNES, SAFE.SI predavatelj, je udeležencem, knjižničarjem iz ljubljanske regije, spregovoril o spletni varnosti.
- V okviru **izobraževanj za študente Pedagoške fakultete**, ki jih je v mesecu decembru 2012 ter februarju 2013 izvedel Domen Božeglav, ARNES, SAFE.SI predavatelj.

c. PREDSTAVITEV KLJUČNIH INFORMATIVNIH KAMPANIJ

Lutkovna predstava za najmlajše "Je računalnik lahko moj prijatelj?"

V Centru za varnejši internet smo v sodelovanju z lutkarjem Mladim Majem pripravili poučno-zabavno lutkovno predstavo s pomenljivim naslovom **Je računalnik lahko moj prijatelj?** Lutkovna predstava je namenjena predvsem učencem prve triade osnovnih šol pa tudi starejšim otrokom v vrtcih. V mesecu marcu 2012 smo tako predstavo izvedli na OŠ Škofljica, v mesecu aprilu 2012 pa v Dnevnem centru za mlade in družine Škrlovec Kranj.

Lutkovna predstava "Je računalnik lahko moj prijatelj?" poudarja načine pozitivne in pametne rabe novih tehnologij ter obenem opozori na glavne pasti interneta in nasvete, kako se jim izogniti. Pomembno je, da otroke že tako rekoč od malih nog naučimo določenih digitalnih veščin in jih seznanimo s pravili, kako se odgovorno in pametno obnašati na spletu in pri uporabi drugih novih tehnologij, da bi jim te bile resnično v korist in zabavo.

Foto utrinki iz predstav

Natečaj za družine: Ustvarite foto zgodbo!

Z namenom spodbuditi otroke in njihove starše k skupni, varni ter ustvarjalni uporabi računalnika smo v mesecu marcu 2012 odprli foto natečaj za družine, s katerim smo želeli družine spodbuditi k skupni varni in ustvarjalni rabi računalnika. Želeli smo prikazati, kako **enostavna, ustvarjalna in zabavna ter istočasno vzgojna je lahko uporaba računalnika in interneta za vso**

družino. V maju 2012 smo natečaj zaključili, izdelke, ki smo jih prejeli si lahko obiskovalci SAFE.SI spletne strani ogledajo na: <http://www.safe.si/c/1593/FOTOZGODBE>.

Primeri foto zgodb

SAFE.SI nagradni natečaj

Nagrajeni izdelek iz 1. triade

V šolskem letu 2011/2012 je točka osveščanja SAFE.SI že četrto leto zapored organizirala nagradni natečaj za slovenske osnovne šole. Glavni namen tekmovanja je **spodbuditi kreativen in poglobljen razmislek** otrok in mladine o tem, kako nove tehnologije oblikujejo vsakdanje življenje, in hkrati sprožiti **pogovor in učenje o varnem in odgovornem načinu rabe novih tehnologij v šoli in zunaj nje.**

Na natečaju je sodelovalo **72 šol**, prejeli smo kar **360 izdelkov**, ki jih je ustvarjalo okoli **800 učencev** pod vodstvom **99 mentorjev**. Avtorje in mentorje najboljših izdelkov smo 24. 5. 2012 povabili na zaključni dogodek in podelitev nagrad v Ljubljano, in sicer na program oz. delavnice v obliki Arheozabave v Narodni muzej Slovenije ter druženje in pizzo v eno izmed ljubljanskih picerij.

Foto utrinki

V mesecu oktobru 2012 smo za šolsko leto 2012/2013 razpisali že peto izvedbo natečaja, ki jo posvečamo pripravi izdelkov v povezavi z varno in odgovorno rabo mobilnih naprav (mobilnikov, pametnih telefonov, dlančnikov, tabličnih računalnikov...), ki so med mladimi vse bolj priljubljene.

Dan varne rabe interneta 2013

Točka osveščanja SAFE.SI je 5. februarja 2013 aktivno obeležila Dan varne rabe interneta, ki je vsakoletni mednarodni dogodek, ki spodbuja varno in odgovorno rabo spletnih tehnologij in mobilnih telefonov. Ob tej priložnosti smo v ospredje postavili temo varne in odgovorne rabe mobilnih naprav, predvsem pametnih mobilnikov pod sloganom »Internet v mojem žepu – svet na dlani – varovalka v glavi«.

Pregled najpomembnejših aktivnosti

Ne zatipkaj si življenja - SAFE.SI kampanja s Pižamo

S kampanjo *Ne zatipkaj si življenja*, ki smo jo pripravili s komikom Pižamo v vlogi Hipster Bedanca, ki se prvič sreča s pametnim telefonom, želimo opozoriti mlade na možne pasti neodgovorne rabe mobilne tehnologije. Pripravili smo pet oglasov, v katerih se Hipster Bedanc znajde v različnih na zabaven način predstavljenih zadregah s pametnim telefonom, ki pa imajo resne posledice: izgubo punce, prijateljev, zasebnosti, denarja, dostojanstva. Kampanja se osredotoča predvsem na mlade, zato smo pripravili tudi plakate, ki so viseli v knjižnicah vseh slovenskih srednjih šol ter prostorih lokalov in kinodvoran, v katerih se mladi družijo.

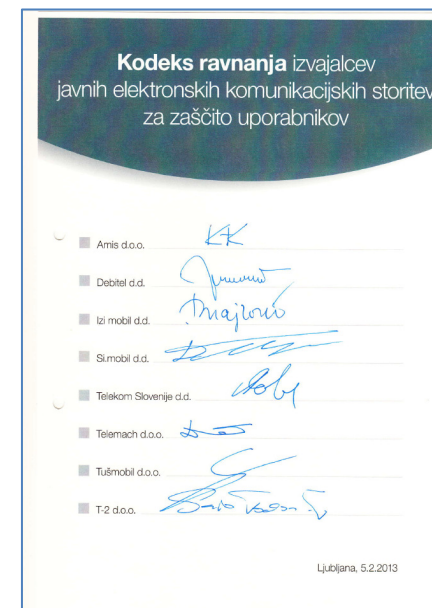

Pižama kot Hipster Bedanc

Podpis kodeksa mobilnih operaterjev in internetnih ponudnikov za zaščito uporabnikov

Na dan varne rabe interneta je bil podpisan prenovljen **Kodeks ravnanja izvajalcev javnih elektronskih komunikacijskih storitev za zaščito uporabnikov**, predvsem otrok in mladostnikov do 18. leta in starejših, ki zaradi pomanjkanja znanja slabše poznajo kibernetske nevarnosti. Kodeks so na osrednjem dogodku ob Dnevu varne rabe interneta, 5. 2. 2013, slavnostno podpisali vsi najpomembnejši nacionalni telekomunikacijski operaterji: Amis d.o.o., Debitel d.d., IZI mobil d.d., Si.mobil d.d., Telekom Slovenije d.d., Telemach širokopasovne komunikacije d.o.o., Tušmobil d.o.o. in T-2 d.o.o.

Kodeks ravnanja izvajalcev javnih elektronskih komunikacijskih storitev za zaščito uporabnikov predstavlja nadgradnjo obstoječega Samoregulacijskega kodeksa ravnanja operaterjev mobilnih javnih elektronskih komunikacijskih storitev o varnejši rabi mobilnih telefonov s strani otrok in

Vsi podpisniki Kodeksa

mladostnikov do 18 let, ki so ga 31. 3. 2009 podpisali predstavniki Združenja za informatiko in telekomunikacije pri GZS ter slovenski operaterji mobilne telefonije.

Skupinska fotografija podpisnikov Kodeksa

Dogodek za učitelje »Internet v mojem žepu - svet na dlani - varovalka v glavi«

SAFE.SI je v sodelovanju z Univerzo v Mariboru, Fakulteto za varnostne vede v počastitev Dneva varne rabe interneta organiziral **enodnevni dogodek o varni in odgovorni uporabi mobilnih naprav med otroki in mladimi**, ki je bil **namenjen predvsem učiteljem in šolskim strokovnim delavcem**, pa tudi vsem ostalim, ki jih ta tematika zanima.

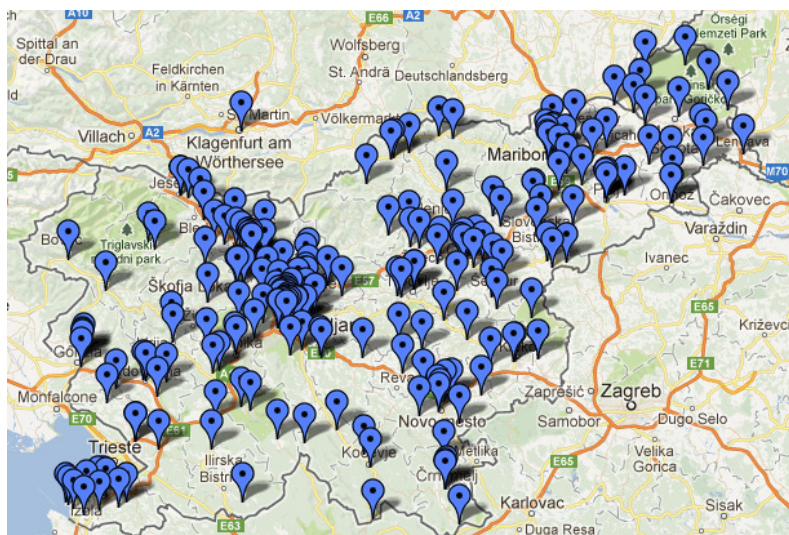
Na dogodku 5. 2. 2013 so strokovnjaki in praktiki spregovorili o različnih vidikih **vse bolj razširjenje uporabe pametnih telefonov** in drugih mobilnih naprav med otroci in mladostniki in **možnih pasteh ob neprevidni uporabi teh tehnologij** (zaščita zasebnosti, pretirane navezanosti in mobilni telefon, tehničnih in drugih zlorab ipd.). Predstavljene so bile tudi **smernice za varno uporabo mobilnih telefonov v šolah** in pri pouku. Za zaključeno skupino učencev in dijakov smo v okviru dogodka izvedli tudi 90-min delavnico »Sem pametnejši od svoje mobilne naprave«, ki mlade uči varne in odgovorne rabe mobilnih naprav.

Raziskava: Kaj so skrbi slovenskih staršev glede uporabe mobilnih telefonov pri otrocih

V mesecu januarju 2013 smo med slovenskimi starši izvedli spletno raziskavo glede uporabe mobilnih telefonov pri otrocih. Na raziskavo se je odzvalo 180 staršev, ki smo ih k sodelovanju povabili preko SAFE.SI spletne strani in našega Facebook profila. Več o zanimivih izsledkih raziskave, ki smo jih objavili 5.2.2013, si lahko preberete na www.safe.si.

Svetovalna linija tudi za težave na spletu Tom telefon odpira spletno klepetalnico

TOM telefon, ki kot svetovalna linija za mlade in starše sodeluje v Centru za varnejši internet, je s 5. 2. 2013 razširil svojo ponudbo pomoči s TOM klepetalnico, kjer lahko otroci in mladi nasvete in pomoč dobijo prek spletnega klepeta. Klepet v poskusnem obdobju deluje 2 uri tedensko na spletni povezavi <http://www.e-tom.si/>, kjer sta objavljena tudi dan in ura svetovanja.

Mesec varne rabe interneta na slovenskih šolah

Tudi letos smo povabili vse šole, da se pridružijo aktivnostim ob Dnevu varne rabe interneta v februarju 2013. Šole smo pozvali, da v februarju sami organizirajo svoj dogodek oz. pripravijo učno ali razredno uro, tehniški ali kulturni dan, delavnico, debato, posvet, srečanje ali kakršnokoli drugo aktivnost, ki obravnava problematiko ne/odgovorne rabe mobilnih naprav. V pomoč smo jim pripravili online paket, ki so ga prejeli ob registraciji na naši spletni strani. Prejeli smo prijave s strani **227 šol** in **297 učiteljev**.

Pregled sodelujočih šol - Google zemljevid

d. IZOBRAŽEVANJA ZA CILJNE SKUPINE

Izobraževanja za starše

Projekt SAFE.SI sledi svojemu poslanstvu informiranja in izobraževanja staršev o možnih ukrepih in zaščiti svojih otrok na internetu, zato za starše že od leta 2007 pripravlja srečanja s strokovnjaki in praktiki s področja varnosti na internetu z naslovom ULICA V OTROŠKI SOBI.

Foto utrinek s predavanja

Z izobraževanju želimo starše v prvi vrsti seznaniti z internetom in različnimi možnostmi, ki jih le-ta ponuja, prav tako pa želimo staršem posredovati tudi praktične informacije in nasvete za dodatno pomoč pri vzgoji otrok o varnih načinih rabe interneta ter mobilnih naprav. Izobraževanja so v glavnem dobro obiskana, poleg staršev pa se jih pogosto udeležijo tudi učitelji. V obdobju od marca 2012 do februarja 2013 so SAFE.SI sodelavci tako izvedli **42 predavanj**, ki se jih je udeležilo več kot **1200 staršev**. Pri izvedbi predavanj za starše so nam bili v veliko pomoč tudi sodelavci projekta E-šolstva ter Policije, ki so dodatno izvedli preko **20 predavanj** z več kot **1000 udeleženci**.

Zadovoljstvo šol z izvedenimi predavanji redno preverjamo z spletnim vprašalnikom. S ponosom lahko povemo, da večina šol meni, da so starši na predavanju pridobili koristne informacije in nasvete:

OŠ Dobrna, april 2012: »Predavatelj je problematiko predstavil na razumljivo način podkrepljen s primeri, kar je bilo staršem zelo všeč.«

OŠ Preddvor, februar 2013: « Celotna predstavitev teme nam je bila všeč. Tudi starši so dali zelo pozitivno povratno informacijo. Učenci so v šoli že naslednji dan poročali, da so se nekateri starši z njimi o tem pogovarjali in nekatere stvari že spremenili.«

Delavnice za otroke

Ključno poslanstvo točke osveščanja o varni rabi interneta SAFE.SI so tudi izobraževanja otrok in mladih o varni in odgovorni rabi interneta, zato že od leta 2008 ponujamo tudi različne delavnice o teh temah za učence in dijake. Trenutno so na voljo sledeče teme delavnic:

- *Varno deskanje v 90 minutah*
- *Spletno ustrahovanje in spletna etika*
- *Zasvojenost z novimi tehnologijami*
- *Varovanje osebnih podatkov na spletu*
- *Varna in odgovorna raba mobilnih naprav*
- *Varna raba Facebooka (primerno za učence od 5. razreda naprej)*
- *Varna spletna gesla in vzdevki (45 min)*
- *Delavnica za učence 1. triade OŠ (45 min, temelji na risankah Ovice.sk)*

Foto utrinek iz delavnice

Posamezne delavnice so sestavljene **iz teoretičnega dela**, kjer se učence prek predavanja, pogovora in izmenjave izkušenj ter predvajanja video gradiv seznanijo z osnovnimi koncepti/pravili/nasveti varne in odgovorne rabe spleta, in **praktičnega dela** z različnimi zanimivimi interaktivnimi aktivnostmi za učence/dijake.

S pričetkom šol. leta 2012/2013 je Zavod MISSS prevzel vlogo koordinatorja izobraževanj za učence in dijake, medtem ko FDV še naprej koordinira izvedbo predavanj za starše. S pomočjo okrepljene in razširjene mreže izvajalcev delavnic smo v obdobju od marca 2012 do februarja 2013 na več kot **60 osnovnih ter srednjih šolah** uspešno izvedli **293 delavnic**, ki se jih je udeležilo več kot **6350 učencev in dijakov**. Visoko stopnjo zadovoljstva šol potrjujejo tudi rezultati evalvacij:

OŠ Polje, september 2012: »Interakcija z otroki in razgibano podana vsebina«

ŠC Celje, Srednja šola za kemijo, elektrotehniko in računalništvo, december 2012: »Razgibana in dijakom zanimiva predstavitev. V kratki anketi so se dijaki v veliki večini zelo pohvalno izrazili o izvajalcu in temi.«

e. PANELI MLADIH

V drugi polovici leta 2012 je pod vodstvom Zavoda MISSS pričel delovati panel mladih, ki ga sestavlja skupina mladostnikov v starosti do 18. leta. Z mladimi se tako aktivno pogovarjamo o varni rabi interneta ter mobilnih naprav, prav tako pa so zelo pomembni tudi pri odločanju, kakšna in katera gradiva s področja varne rabe tehnologij bi bila za njihov vrstnike zanimiva. V okviru SAFE.SI se namreč vedno znova soočamo z dilemo, kako zadovoljiti potrebe in pričakovanja najstnikov v starostni skupini med 11 in 17 let, glede vrste in obsega informacij v zvezi z varno rabo interneta. Njihovo mnenje zato šteje, prav tako njihovi pogledi in izkušnje, s kakšnimi težavami se pri uporabi tehnologije dejansko srečujejo.

V obdobju marec 2012 – februar 2013 smo izvedli dve srečanja panela mladih, v okviru katerih so mladi govorili o svojih izkušnjah s področja (ne)varne rabe tehnologij ter podali svoja mnenja o planiranih gradivih, ki jih SAFE.SI za njih pripravlja. Panel mladih smo želeli aktivno vključiti tudi v obeležitev Dneva varne rabe interneta 2013, zato smo jim ponudili možnost, da sami s svoje perspektive pripravijo vprašanja za sodelujoče na okrogli mizi »Internet v mojem žepu – svet na dlani- varovalka v glavi«, ki je potekala v okviru osrednjega dogodka 5. 2. 2013. Mladi so pripravili res odlična vprašanja, dve predstavnici mladih pa sta debato na samem dogodku tudi vodili.

g. SAFE.SI V MEDIJIH

SAFE.SI z mediji odlično sodeluje in kontinuirano objavlja medijske prispevke, s katerimi javnost uspešno osvešča o problematiki (ne)varne rabe interneta in mobilnih naprav. Smo tudi točka, kamor se mediji, novinarji obrnejo, kadar pripravljajo prispevke, oddaje, članke o teh tematikah.

V obdobju od 1. marca 2012 do 28. februarja 2013 smo sodelovali v **devetih TV prispevkih in oddajah** (TV Slovenija 1 in 2 - Infodrom, Dobra ura, Evropski magazin, Svet na Kanalu A, POP TV - 24ur in 24 ur Zvečer), **17 radijskih prispevkov in oddaj** (Val 202, Radio Študent, Radio Slovenija 1, Radio Center, Radio Koper, Radio Celje, Radio Robin, Radio Hit, Radio City, Radio Kranj, Primorski val, Radio Ognjišče, Radio Kum), **19 člankov v revijah, časopisih in tiskovnih agencijah** (Delo, Dnevnik, Žurnal 24, Demokracija, Zdravje za vse, Posavski obzornik, Novi tednik, Večer, STA) in **103 člankov, objavljenih na različnih spletnih medijih.**

TV oglas »Ne zatipkaj si dostojanstva.....ne zatipkaj si življenja.....«, ki smo ga pripravili v sklopu kampanje ob Dnevu varne rabe interneta 2013, so različne TV postaje v mesecu februarju predvajale brezplačno. Oglas je bilo mogoče videti v sklopu TV SLO, POP TV, KANAL A, TV 3 medias, FOX international.

Ne zatipkaj si življenja in dostojanstva

Pametni telefoni, tablice in dlančniki spadajo v sodobno tehnologijo, ki jo uporablja vse več otrok. S tem prihajajo tudi pasti.

Helena Petermel Pečauer, Panorama
ned, 24.02.2013, 21:00

Novice | Družba | Slovenija

Po mnenju slovenskih staršev primerna starost otroka za prvi mobilnik pri 11 letih

Slovenski starši menijo, da je primerna starost, ko otrok dobi svoj mobilni telefon, 11 let.

Foto: Galena 06.02.2013 ob 19:56

Foto: Manuel Karmalič

zurnal24.si
Torek, 05. marec 2013, 13:16
Tor 9 do 9 °C
Sre 1 do 9 °C
Čet 4 do 12 °C

NASLOVNICA SLOVENIJA SVET ŠPORT MAGAZIN ZAME

KDaj KUPITI MOBILNIK?
Pametni telefon večkrat vzrok za preprijavo
Slovenski starši zaupajo otroku, da varno in odgovorno uporablja svoj mobilni telefon. Najbolj jih skrbi, da bi želela kakšna odrasla oseba prek telefona navezati neprimerne stike z otrokom.
T. K. / Ljubljana / STA
6. 2. 2013, 09:37

Anketa
Kdaj je po vašem mnenju primerno, da otrok dobi mobilni telefon?
Glasujte | Ogledajte si rezultate

Delite na Facebooku 11 | Delite na Twitterju 11 | Nastavite

Slovenski starši menijo, da je primerna starost, ko otrok dobi svoj mobilni telefon, 11 let. Tako kaže januarja izvedena raziskava med spletnimi uporabniki, rezultate katere je ob današnjem dnevu varne uporabe spleta objavil slovenski Center za varni internet Safe.si.

40 odstotkov vprašanih meni, da je uporabo težko nadzorovati
Raziskava kaže, da je 40 odstotkom staršev težko nadzorovati uporabo mobilnega telefona pri otroku. Starši, kot je otrok, težje jo nadzorujejo – s to trditvijo se strinja 47 odstotkov staršev otrok, starih od 13 do 17 let, 34 odstotkov staršev otrok, starih od devet do 12 let.

Članki v različnih spletnih medijih

3. SAFE.SI IN SODELOVANJE NA NACIONALNI RAVNI

Delovna skupina za nadgradnjo in dopolnitev obstoječega Samoregulacijskega kodeksa za mobilne operaterje

24. 10. 2012 je SAFE.SI v sodelovanju z **Gospodarsko zbornico Slovenije - Združenjem za informatiko in telekomunikacije organiziral sestanek z nacionalnimi telekomunikacijskimi operaterji** z namenom načrtovanja smernic za nadgradnjo in dopolnitev obstoječega Samoregulacijskega kodeksa za mobilne operaterje, ki so ga slovenski mobilni operaterji pod vodstvom Združenja za informatiko in telekomunikacije podpisali v letu 2009. Slovenski operaterji so se strinjali s predlogom, tako da je bila na podlagi sklepov tega sestanka ustanovljena ožja delovna skupina za prenovu kodeksa, ki se je v začetku decembra 2012 sestala in pripravila osnutek dokumenta. V mesecu januarju 2013 so dopolnjeni predlog podprli vsi operaterji, tako da je na Dan varne rabe interneta, 5. 2. 2013, v okviru osrednjega dogodka na Fakulteti za varnostne vede v Ljubljani, lahko prišlo do slovesnega podpisa omenjenega dokumenta. Kodeks so slavnostno podpisali Amis d.o.o., Debitel d.d., IZI mobil d.d., Si.mobil d.d., Telekom Slovenije d.d., Telemach širokopasovne komunikacije d.o.o., Tušmobil d.o.o. in T-2 d.o.o.

Sestava delovne skupine:

- *Amis d.o.o.*
- *Si.mobil d.d.*
- *Telekom Slovenije d.d.*
- *Tušmobil d.o.o.*
- *ARNES*
- *APEK*
- *Informacijski pooblaščenec*
- *Center za varnejši internet SAFE-SI*
- *GZS, Združenje za informatiko in telekomunikacije*
- *Blaž Markelj, Fakulteta za varnostne vede*

Glede na aktualnost problematike in skokovit porast števila uporabnikov mobilnih naprav ter posledično mobilnega interneta in s tem tudi povečanega števila tveganj, smo v okviru Centra za varnejši internet skupaj z našimi podporniki, ki delujejo v Svetu Centra, mnenja, da je tovrsten Kodeks za zaščito uporabnikov, predvsem otrok in mladostnikov, nujno potreben. Veseli nas, da nam je uspelo združiti vse največje nacionalne telekomunikacijske operaterje k skupnemu delovanju na področju zaščite otrok pri uporabi interneta in mobilnih naprav.

GZS, Združenje za informatiko in telekomunikacije je bilo eno od ključnih akterjev in pobudnikov za prenovo Kodeksa. Podpis Kodeksa so pospremili z naslednjo izjavo: »*Za večino prebivalcev Slovenije je danes uporaba pametnih mobilnih aparatov del vsakodnevne izkušnje. Vendar vedno večji nabor storitev in dostop do spleta predstavlja tudi nevarnost za zlorabo posebej pri otrocih in neizkušenih uporabnikih. Zato smo v Združenju za informatiko in telekomunikacije pri GZS skupaj s Safe.si po 4 letih pripravili prenovljen Kodeks ravnanja izvajalcev javnih elektronskih komunikacijskih storitev za zaščito uporabnikov, ki vsebuje priporočila za operaterje in ponudnike mobilnih storitev za zagotavljanje varne rabe mobilnih telefonov predvsem pri otrocih in mladostnikih. Združenje in operaterji, podpisniki tega kodeksa, si bomo prizadevali, da bomo tudi druge ponudnike vsebin seznanili z vsebino tega kodeksa in jih spodbujali k upoštevanju kodeksa.*«

Dušan Zupančič, direktor ZIT-GZS o pomenu Kodeksa

Delovna skupina za skupno promocijsko akcijo SAFE.SI in mobilnih operaterjev ob Dnevu varne rabe interneta, 5.2.2013

Na skupnem sestanku z operaterji je bila 24. 10. 2012 ustanovljena tudi delovna skupina za skupno promocijsko akcijo SAFE.SI in mobilnih operaterjev ob Dnevu varne rabe interneta 5. 2. 2013, ki so jo sestavljali predstavniki vseh operaterjev, SAFE.SI ter Informacijskega pooblaščenca. V mesecu novembru 2012 je bil tako sklican delovni sestanek z operaterji, v okviru katerega so se izoblikovali predlogi skupnih akcij v mesecu februarju 2013. Opravljeno delo v okviru delovne skupine ocenjujemo za zelo uspešno, saj nam je tudi s pomočjo operaterjev uspelo temo varne in odgovorne rabe mobilnih naprav v mesecu februarju 2013 približati širokemu občinstvu. Operaterji so poleg objave oglasa na mesečnih položnicah, ki jo je po naših ocenah prejelo več kot 1.000.000 naročnikov, Dan varne rabe interneta promovirali tudi na svojih spletnih straneh, e-novicah za svoje uporabnike, Facebook profilih svojih podjetij, ipd.

Dan varne rabe interneta, 5.2.2013 – Podporniki, sponzorji in sodelujoče organizacije

Medijski sponzorji Dneva varne rabe interneta

Pokrovitelji Dneva varne rabe interneta

Sponzorji in pokrovitelji dogodka ob Dnevu varne rabe interneta, 5.2013

Sponzorji dogodka:

Pokrovitelja dogodka:

Nagrada Netko 2012 - Najbolj prijazna spletna vsebina za otroke

Nagrado Netko podeljuje Gospodarska zbornica Slovenije - Združenje za informatiko in telekomunikacije v sodelovanju s SAFE.SI. Namenjena je podjetjem, ustanovam, uradom, skupnostim ter posameznikom, ki izstopajo s kakovostjo svojih spletnih digitalnih projektov. SAFE.SI je pobudnik uvedbe nove kategorije nagrade Netko, in sicer za **otrokom prijazno spletno vsebino**. V letu 2012 smo že tretje leto sodelovali pri promociji, izboru, sestavi žirije za to kategorijo. Nagrado pa so letos prejeli:

Naslovnica primovoda.si

- Naslov spletne strani: www.primavoda.si
- Lastnik: JP VODOVOD-KANALIZACIJA
- Izvajalec: ENKI d.o.o.

V obrazložitvi smo zapisali: »Spletno mesto primavoda.si se od vseh prijavljenih najbolj približa ciljni publiki otrok in ponuja izobraževalne vsebine na otrokom prijazen in zanimiv način. Po vseh kriterijih je izdelek brez pripomb. Poučen in uporaben, na premišljen način osvešča, promovira in širi meje vedenja otrok o tako pomembni dragocenosti, kot je voda. Spletna vsebina je primerna za ciljno publiko, izobraževalna, obiskovalca spodbuja k akciji in razmišljanju o okolju ter svojem ravnanju z vodo. Izdelek je tudi s tehničnega vidika brezhiben.

Ostala pomembnejša partnerstva

Sodelovanje SAFE.SI - E-šolstvo

Projekt E-šolstva ostaja eden od pomembnih kanalov za doseg šol. Tudi v obdobju marec 2012 - februar 2013 sta E-šolstvo in SAFE.SI sodelovala na različnih ravneh. Pri tem velja izpostaviti predvsem skupno sodelovanje na področju izobraževanja učiteljev in staršev v povezavi s tematiko varne uporabe interneta. Sodelavci E-šolstva so tako v obdobju enega leta izvedli 24 svetovanj na temo varne rabe interneta, ki se jih je udeležilo 293 udeležencev, predvsem učiteljev ter 11 svetovanj v povezavi z varovanjem osebnih podatkov na internetu s 117 udeleženci.

Eden temeljnih ciljev projekta E-šolstvo je tudi razvoj standarda e-kompetentni učitelj, ravnatelj in računalničar. Kot eno temeljnih e-kompetenc izpostavljajo tudi *»varno rabo in upoštevanje pravnih in etičnih načel uporabe in objave informacij«*, k razvoju katerih lahko aktivno prispeva tudi SAFE.SI.

Sodelavci projekta E-šolstvo o uporabi mobilnih telefonov v šolah

Sodelavci projekta E-šolstvo so v letu 2012 pripravili smernice in priporočila za uporabo mobilnih telefonov v šolah, ki smo ga kot eno izmed gradiv vključili tudi v online paket za učitelje oz. šole ob Dnevu varne rabe interneta 2013. Omenjene smernice pa so njihovi avtorji predstavili tudi na osrednjem dogodku ob Dnevu varne rabe interneta, v sekciji namenjeni učiteljem.

Sodelovanje SAFE.SI - Varni na internetu

Projekt Varni na internetu (<https://www.varninainternetu.si/>), ki naslavlja širše področje problematike informacijske varnosti, je eden od pomembnejših kanalov za medsebojno izmenjavo znanj in izkušenj s področja varne rabe informacijskih tehnologij. SAFE.SI in Varni na internetu skrbita za redno informiranje ciljnih skupin preko spletnih strani in ostalih komunikacijskih kanalov, predvsem prek Facebook profilov.

Projekt Varni na internetu je skupaj z Informacijskim pooblaščenecem v začetku leta 2013 pripravil tudi odličen vodič z naslovom *ABC varnosti in zasebnosti na mobilnih napravah*, ki izpostavlja ključna tveganja, ki jih prinašajo mobilne naprave in vsebuje tudi nasvete, kako varno uporabljati pametne telefone in tablice. Vodič je na voljo tako v spletni, kakor tudi tiskani obliki. Prav za potrebe obeležitve Dneva varne rabe interneta 2013 je projekt Varni na internetu pripravil ponatis vodiča, ki smo ga razdelili vsem udeležencem osrednjega dogodka, 5. 2. 2013.

Vodič ABC varnosti in zasebnosti na mobilnih napravah

Sodelovanje SAFE.SI - Fakulteta za varnostne vede, Univerza v Mariboru

SAFE.SI in Fakulteta za varnostne vede, Univerza v Mariboru sta v preteklem letu vzpostavila uspešno medsebojno sodelovanje, ki se odraža predvsem v skupni organizaciji in izvedbi osrednjega dogodka ob Dnevu varne rabe interneta, 5. 2. 2013, ki je potekal v prostorih omenjene Fakultete.

Svoje strokovno znanje in izkušnje pa sta k projektu pomembno prispevala tudi Blaž Markelj, strokovnjak za področje mobilne telefonije, ter Danijela Frangež, strokovnjakinja za raziskave s področja spolnih zlorab otrok na spletu. G. Markelj je aktivno sodeloval predvsem v delovni skupini za nadgradnjo in dopolnitev Kodeksa za mobilne operaterje in je glavne poudarke, zakaj je bila prenova Kodeksa sploh potrebna, predstavil na dogodku ob podpisu Kodeksa 5. 2. 2013.

Blaž Markelj o pomenu Kodeksa

Sodelovanje SAFE.SI - Policija

SAFE.SI je v preteklem letu uspešno sodeloval tudi s Policijo predvsem na področju izobraževanja in informiranja ciljne populacije staršev. Sodelavci Policije, predvsem iz PU Maribor in Uprave kriminalistične policije generalne policijske uprave, so tako izvedli večje število predavanj za starše, prav tako pa so aktivno sodelovali tudi pri ozaveščanju in izobraževanju strokovnih delavcev, predvsem učiteljev ter socialnih delavcev.

Sodelovanje SAFE.SI - Informacijski pooblaščenec

SAFE.SI že od vsega začetka sodeluje z Informacijskim pooblaščenecem, s katerim poteka aktivna izmenjava informacij in dobrih praks predvsem s področja varovanja zasebnosti pri uporabi informacijskih tehnologij. Informacijski pooblaščenec je aktivni član SAFE.SI delovnih skupin, kjer s svojim znanjem in izkušnjami prispeva k uspešni izvedbi posameznih nalog.

Marko Potokar, državni nadzornik pri IP, na dogodku 5. 2. 2013

4. SAFE.SI IN MEDNARODNO SODELOVANJE

Omrežje INSAFE

Na evropski ravni SAFE.SI že od samega začetka aktivno sodeluje v aktivnostih omrežja INSAFE; udeležuje se dogodkov in izobraževanj, sodeluje v delovnih in tematskih skupinah ter z drugimi evropskimi točkami osveščanja izmenjuje gradiva ter primere dobrih praks.

*Foto utrinek z letne INSAFE konference,
Larnaca, Ciper, 14.-16.5.2012*

Insafe je evropsko omrežje, zadolženo za koordinacijo aktivnosti s področja osveščanja javnosti glede varne rabe interneta. V omrežje so vključene posamezne nacionalne točke osveščanja. Omrežje deluje v okviru EU programa Varnejši internet. Več informacij je na voljo na www.saferinternet.org.

Dan varne rabe interneta 2013

Glavni namen tega posebnega dne je promocija varne in odgovorne rabe interneta in mobilnih naprav, predvsem med otroki in mladostniki. Je osrednji letni dogodek evropske mreže centrov za varnejši internet INSAFE (www.saferinternet.org). Vsako leto je z namenom dviga ozaveščenosti o spletni varnosti po vsem svetu organiziranih na stotine dogodkov.

*Video ob Dnevu varne rabe interneta 2013:
Poveži se odgovorno*

Z leti je Dan varne rabe interneta postal vodilni in najpomembnejši dogodek v koledarju spletne varnosti. Iz začetkov v letu 2004 na pobudo EU SafeBorders projekta in z vzpostavitvijo Insafe omrežja v začetku leta 2005 se je Dan varne rabe interneta razširil v mednarodne vode, saj dandanes praznujemo Dan varne rabe interneta v več kot 100 državah sveta na šestih od sedmih celin. Prvič so ga uradno obeležili pred 10 leti.

Udeležba slovenskih udeležencev na vseevropskem Panelu mladih in Safer Internet Forumu 2012

Safer Internet Forum organizira program Varnejši internet pri Evropski komisiji že od leta 2004 kot glavno letno konferenco o vprašanjih varne uporabe interneta. Na forumu poleg predstavnikov industrije, organov kazenskega pregona, organizacij za zaščito otrok, raziskovalcev in oblikovalcev politik sodelujejo tudi predstavniki staršev in učiteljev iz vseh držav EU.

Prav tako forum omogoča mladim, da povedo, kako oni dojemajo internet in nove tehnologije, kaj jim pomenijo in kako vplivajo na njihova življenja. Letošnji vseevropski Panel mladih in Safer Internet Forum tokrat na temo "Skupaj ustvarjajmo boljši internet za otroke in mlade" sta se odvijala med 16. in 19. oktobrom 2012 v Bruslju. 16. in 17. oktobra sta z namenom priprave na forum potekala dva ločena pripravljalna sestanka, in sicer v skupini odraslih in skupini mladostnikov do 18. leta. Na dogodku sta sodelovala tudi Matjaž Medvešek, Zavod MISSS, kot predstavnik staršev ter Gaja Lukacs Čufer, 17-letna dijakinja Gimnazije Ledina.

Slovenska panelistka prejema certifikat

D.2. TOM TELEFON

1. KDO SMO?

TOM telefon pri Zvezi prijateljev mladine Slovenije deluje že od leta 1990, ko je bil ustanovljen na pobudo Komisije za otrokove pravice. Leta 1995 se je vzpostavila Nacionalna mreža TOM, v katero so se povezale vse svetovalne skupine in začele svetovati z enotne brezplačne telefonske številke 080 1234.

a. POSLANSTVO IN VLOGA

Telefon za otroke in mladostnike, krajše imenovan TOM telefon, je namenjen vsem mladim, ki imajo kakršnekoli težave in se želijo o njih pogovoriti, saj je odraščanje že samo po sebi burno obdobje, ki prinaša toliko sprememb, da vsak otrok in mladostnik potrebuje priložnost, da se o njih sproščeno pogovori. V okviru omenjene kampanje »Nova številka, stari prijatelji«, je potekala tudi prenovitev že obstoječe spletne strani www.e-tom.si, preko katere imajo otroci in mladostniki v času nedelovanja telefona (in tudi sicer) od leta 2008 možnost postavljanja vprašanj preko spletnega obrazca. Na spletni strani lahko otroci in mladostniki berejo o različnih temah, kot so šola, droge, družina, ljubezen, mladostništvo, nasilje, psihološke težave, spolnost. Ob prenovi spletne strani smo omenjenim temam dodali tudi teme varne rabe interneta, saj smo se v letu 2012 priključili Centru za varnejši internet. Od 5. februarja 2013 naprej nam otroci in mladostniki lahko vprašanja postavljajo tudi v spletni klepetalnici.

b. CILJI

Cilji programa svetovanja so: mladim vsakodnevno zagotoviti možnost zaupnega in anonimnega pogovora o težavah, stiskah, vprašanjih; mladim omogočiti svetovanje z upoštevanjem načela enake dostopnosti za vse uporabnike; zagotovitev brezplačne storitve; skrb za enotno in kvalitetno delo svetovalcev (izobraževanja); spodbujanje prostovoljnega dela med mladimi; prepoznavnost programa med mladimi; aktivno vključevanje mladih v delovanje programa.

2. SVETOVANJE - ORGANIZACIJSKI VIDIK

Za otroke in mladostnike je telefon dosegljiv vsak dan od 12.00 do 20.00 ure na telefonski številki 116 111. Otroci in mladostniki nam lahko vprašanja postavijo tudi preko spletne strani www.e-tom.si ali nam pišejo v spletni klepetalnici, ki je dostopna na spletnem naslovu <http://www.e-tom.si/klepetalnica> in za katero je urnik svetovanja objavljen sproti na istem spletnem naslovu. V času svetovanja je na telefonu dosegljivih več svetovalcev, prav tako več svetovalcev odgovarja na elektronsko pošto. Za svetovanje v klepetalnici pa je v enem svetovalnem terminu na voljo en svetovalec. Svetovanje je v vseh primerih anonimno in zaupno.

Svetovalci na TOM telefonu so prostovoljci, ki delujejo po načelih zaupnosti in anonimnosti. Za delo po telefonu se usposablajo po programu osnovnega izobraževanja, ki traja 22 pedagoških ur.

V času izvajanja programa svetovanja na telefonu pa se svetovalci tudi dodatno izobražujejo: udeležujejo se različnih tematskih predavanj in seminarjev, s katerimi poglobljajo in razširjajo znanja o posameznih problematikah.

Svetovalcem, osebnostni rasti in strokovnemu izpopolnjevanju so namenjena tudi redna supervizijska srečanja. Ta svetovalcem omogočajo sprotno evalvacijo, razbremenitev, tudi izmenjevanje izkušenj z drugimi svetovalci, kar je pomembno za kvalitetnejše nadaljnje delo.

3. ŠTEVILO PRIMEROV IN TEM SVETOVANJA

a. Število primerov

Telefon za otroke in mladostnike je splošen telefon, ki je namenjen vsem otrokom in mladostnikom, ki imajo kakršnakoli vprašanja ali težave in se želijo o njih pogovarjati.

V obdobju enega leta izvajanja projekta Varne rabe interneta, od marca 2012 do februarja 2013 smo tako prejeli skupno 24.297 vprašanj, od tega 4.806 vprašanj, ki so bila svetovalne narave in so predmet nadaljnje analize. Od teh vprašanj je bilo **423 vprašanj**, ki so se nanašala na *vprašanja varne rabe interneta* in so prikazana v spodnji tabeli.

	Telefonski klici	Vprašanja zastavljena preko spletne strani	Vprašanja zastavljena v spletni klepetalnici	Skupaj
Marec	15	0		15
April	22	0		22
Maj	24	0		24
Junij	25	1		26
Julij	31	0		31
Avgust	30	1		31
September	39	0		39
Oktober	50	1		51
November	54	1		55
December	48	1		49
Januar	41	8		49
Februar	21	6	4	31
Skupaj	400	19	4	423

Od 423 vprašanj, ki smo jih prejeli, na temo varne rabe interneta, smo na **400 vprašanj odgovorili preko telefona**, na **19 vprašanj smo odgovorili preko elektronske pošte** in na **4 v spletni klepetalnici**. Na nas so se po pomoč v večini primerov obrnile osebe ženskega spola, in sicer v 274 primerih, medtem ko so pomoč pri nas v 149 primerih poiskale osebe moškega spola. Podatkov o starosti vseh tistih, ki so se obrnili k nam po pomoč nam ni uspelo pridobiti. Večina mladih, katerih podatki o starosti so nam bila zaupani, pa je bila starih med 12 do 16 let. Klicev staršev nismo prejeli.

b. Obravnavane teme

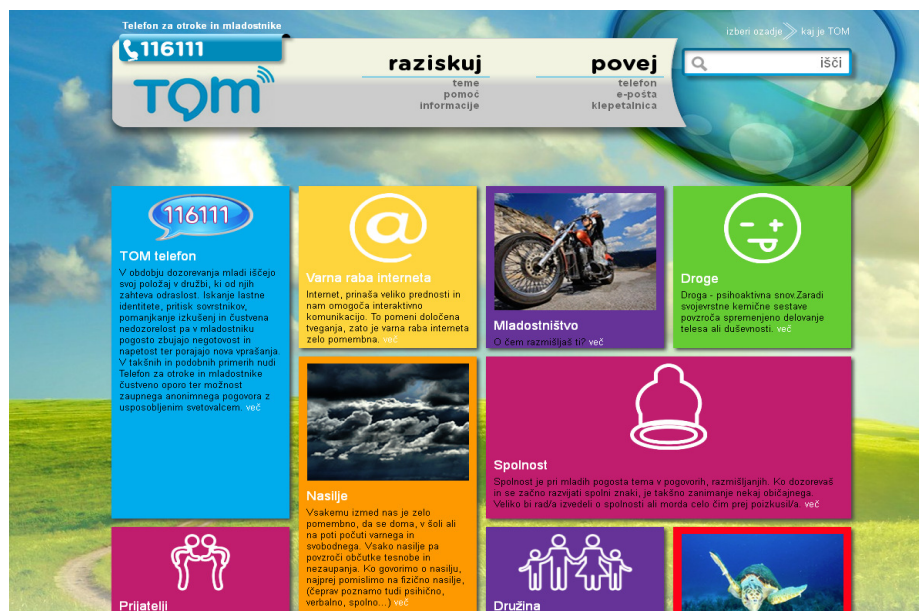
Kot je razvidno iz tabele, je bilo največ vprašanj na temo varne rabe interneta povezanih s **potencialno škodljivimi vsebinami in vsebinami vrstniškega nasilja preko spleta**. Ti temi se medsebojno precej povezujeta, kar dokazuje, da so internet in druge nove tehnologije neločljive od vsakdanjega življenja naših otrok in mladostnikov. Ne dojemajo jih kot nekaj ločenega od realnega življenja, ko to drži recimo za odrasle. Tako se na primer veliko težav z vrstniškim nasiljem začne na spletu in nadaljuje v realnem življenju in obratno. Veliko tovrstnih primerov privede posameznika tudi do razmišljanja ali poskusov različnih vrst potencialno škodljivih ravnanj ali vedenj. Vprašanja mladih se pri tem nanašajo predvsem na to, kako razrešiti situacije, v katerih so se znašli, pri čemer po navadi sami ne zaznavajo vzrokov.

Obravnavane teme	Število
Zasvojenost z internetom, zasvojenost s spletnimi igrami	28
Vrstniško nasilje preko spleta	97
Zasebnost (kraja identitete, varnost osebnih podatkov, nedovoljena uporaba osebnih fotografij)	15
Potencialno škodljive vsebine (nasilje, pornografija, sovraštvo, motnje hranjenja, samomor, samopoškodovanje)	277
Drugo	6

Glede zasvojenosti z internetom in spletnimi igrami mladi prepoznavajo svoje vedenje kot škodljivo in jih zanima predvsem, kako s takim ravnanjem prenehati. V primeru vprašanj povezanih z zasebnostjo mlade zanima predvsem, kako zaščititi svoj profil na Facebook strani in kaj storiti v primeru, če nekdo objavi fotografije brez njihovega dovoljenja.

Vprašanj, ki smo jih v obdobju enoletnega projekta varne rabe interneta prejeli na TOM telefonu, ni veliko. Ocenjujemo, da je to posledica delovanja Centra za varnejši internet, ki preko različnih delavnic mlade po šolah obvešča o varni rabi interneta. Menimo tudi, da mladi dobro poznajo spletno stran www.safe.si, kjer lahko pridobijo veliko uporabnih informacij glede ravnanja in vedenja na spletu in z drugimi novimi tehnologijami.

4. SPLETNA STRAN IN FACEBOOK STRAN

Spletna stran TOM telefona www.e-tom.si

Spletna stran TOM telefona je www.e-tom.si. V času prenove spletne strani TOM telefona, od 1. marca 2012 do 30. septembra 2012 so bile informacije za otroke in mladostnike dostopne na spletni strani www.zpms.si. Prenovljena spletna stran TOM telefona je bila objavljena 1. oktobra 2012.

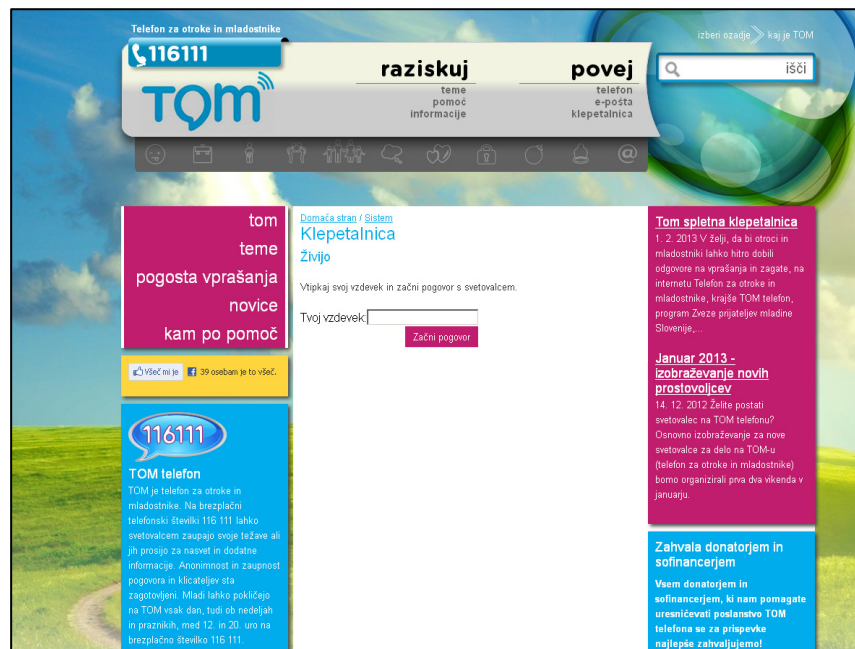
Spletno stran redno vzdržujemo in jo tudi mesečno vsebinsko dopolnjujemo. Spletna stran vsebuje informacije in članke o naslednjih temah: ljubezen, telesni razvoj in spolnost, vrstniki, varna raba interneta, družina, šola, psihološke težave, zlorabe, odvisnost, samomor, socialna stiska ipd. Na spletni strani so za otroke in mladostnike dostopne tudi informacije, na katere institucije se lahko obrnejo po pomoč, v primeru različnih težav.

	Spletna stran	Enkratni obiskovalci	Ogledi strani
Marec 2012 – november 2012	www.zpms.si	38088	160248
December 2012 – februar 2013	www.e-tom.si	4155	7211

Statistika obiska spletne strani

Spletna stran TOM telefona je bila tretja najbolj obiskana stran na spletni strani www.zpms.si. Število obiskov strani je bilo 4662. Tema, ki si jo mladi največkrat ogledajo na spletni strani www.e-tom.si, je spolnost.

V želji, da bi otroci in mladostniki lahko hitro dobili odgovore na vprašanja in zagate, smo na TOM spletni strani www.e-tom.si s 5. 2. 2013, na Dan varne rabe interneta, uvedli spletno klepetalnico. Urnik delovanja spletne klepetalnice bo sproti objavljen na spletni strani <http://www.e-tom.si/klepetalnica>

Spletna klepetalnica v času delovanja

Spletna klepetalnica v času odsotnosti svetovalcev

Da bi se približali otrokom in mladostnikom smo konec meseca decembra 2012 odprli tudi tematsko stran TOM telefona na Facebooku, ki je dostopna na naslovu <https://www.facebook.com/pages/TOM-Telefon/476142749070281>.

Facebook stran TOM telefona

Objava ob Dnevu varne rabe interneta

5. PROMOCIJA TELEFONSKE LINIJE

a. Promocijska gradiva

Promocija projekta TOM telefona in Varne rabe interneta je potekala predvsem v okviru kampanje »Nova številka, stari prijatelji«. Skozi kampanjo je bila predstavljena sprememba telefonske številke TOM telefona in pridružitvev TOM telefona Centru za varnejši internet Slovenija.

Za oglaševanje spremembe telefonske številke smo pripravili in izdali plakate, ki smo jih poslali vsem slovenskim šolam ter ostalim institucijam, v katerih se zadržujejo mladi (knjižnice, zdravstveni domovi ipd.). Prav tako smo pripravili zloženko o TOM telefonu, kjer smo poleg spremembe telefonske številke, zapisali tudi, da smo se priključili Centru za varnejši internet Slovenije in da se mladi lahko obrnejo na nas tudi v primeru težav, na katere naletijo na spletu in pri uporabi ostalih novih tehnologij.

POKLIČI ME...

Če imaš težave, pa tudi če jih nimaš.
.....
Če si želiš resno razpravljati ali pa samo prijazno poklepetati.
.....
Če nimaš nikogar, ki bi mu lahko zaupal, ki bi te razumel in ohranil tvojo skrivnost zase, pa tudi če imaš cel kup prijateljev.
.....
 Lahko se mi predstaviš ali pa tudi ne.
.....
Vedno sem tu prav za te!

Odgovor je pogovor. **TVOJ TOM**

SE NAM ŽELIŠ PRIDRUŽITI?

Svetovalci na TOM-u so študentje različnih smeri in strokovnjaki različnih poklicev, ki se posebej izobražujejo za telefonsko svetovanje otrokom. Svoje delo opravljajo prostovoljno v svetovalnih skupinah v Idriji, Koškem, Ljubljani, Mariboru, Murski Soboti, Slovenskih Konjicah, Tolminu in Velenju.

Se nam želiš pridružiti?
Postani prostovoljec TOM-a!
Pokliči **01 23 96 720** ali piši na **tom@zpm.si**

Postani donator TOM-a!
Prispevek lahko nakažete na račun Zveze prijateljev mladine Slovenije, št. SI56 6100 0000 3512 232 sklic: 116 111, kot namen nakazila pa vpišete za TOM. Prispevek lahko uveljavljate kot davčno olajšavo.

HVALA VAMI!

Evropska komisija, Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport, Urad RS za mladino, Socialna zbornica Slovenije, Telekom Slovenije, d.d., Amis d.o.o., In.life d.d., ITEL telekomunikacije d.o.o., Mega M d.o.o., Simobil d.d., Softnet d.o.o., Tušmobil d.o.o., T-2, d.o.o., Triglav, Bayer, ETI, Studio Zodak, Ejkleta, MO Ljubljana – urad za mladino, MO Maribor, MO Murska Sobotica, MO Velenje, Občina Cerklje, Občina Idrija, Občina Krško, Občina Slovenske Konjice, Občina Smartno ob Paki, Občina Šoštanj, Občina Tolmin

Nova številka, stari prijatelji.

116 111
Odgovor je pogovor.

vsak dan od 12. do 20. ure
na telefonski številki 116 111

TOM
Telefon za otroke in mladostnike

Zveza Prijateljev Mladine Slovenije

e-pošta: tom@zpm.si | www.zpm.si

Zloženka z informacijami o TOM telefonu

INFO

- TOM pomeni: Telefon za Otroke in Mladostnike
- Klik je brezplačen
- Pogovori so zaprni in anonimni
- TOM je dosegljiv vsak dan med 12. in 20. uro
- Vsak klic, vedno – poslušamo, vzamemo resno in verjamemo
- Na TOM pokliče veliko mladih – če je linija zasedena, vztrajajte ali poskusite kasneje
- Če imate dostop do interneta, lahko pišete na tom@zpmis.si ali preko obzorca www.e-tom.si

1990 – TOM ustanovi Zveza prijateljev mladih Slovenije na pobudo komisije za otrokove pravice

1995 – TOM se s podobnimi telefoni v Sloveniji združi v Nacionalno mrežo TOM pod eno samo brezplačno številko 080 123 4. Trenutno Nacionalno mrežo TOM sestavljajo **svetovne skupine**: Idrija, Krško, Ljubljana, Maribor, Murska Sobota, Slovenske Konjice, Tolmin in Velenje

2007 – TOM dobi novo spletno strani, ki omogoča mladim postavljanje vprašanj preko spleta

2012 – TOM se pridruži projektu Center za varnejši internet SAFE-SI, kjer lahko mladi in odrasli dobijo informacije in nasvete, kako vamao in odgovorno uporabljati internet in ostale nove tehnologije. Projekt izvajajo Fakulteta za družbene vede, ANES, Zveza prijateljev mladih Slovenije in Mladinsko informacijsko središče Slovenije

2012 – Ob uvedbi številke 116 111 TOM organizira kampanjo »Nova številka, stari prijatelji«

ODGOVOR VE POGOVOR

»Reč mi je sošolec, kako naj vem ali sem tudi jaz njemu?«

»Kakni so znaki nosečnosti?«

»Kdlo me nadleguje po mailu. Strah me je, vendar se ne morem upreti, da ne bi pogledal sporočila. Kaj naj naredim, da se bo končalo?«

»Starša se ločujeta in bojim se, da sem jaz kriva«

»Fant me bo pustil, če ne bom imela spolnega odnosa z njim. Jaz bi še malo počakala, ampak se res bojim, da me bo pustil. Ljubim ga in ne vem kaj naj naredim.«

»Šolokj me ne marajo.«

»Učitelj me ima na pikle.«

»Moja bivša prijateljica je objavila moje fotografije na fb. Kaj naj naredim, da jih bo dala dol?«

»Oče me zmerja, da sem nesposoben. Nič ni prav, kar naredim.«

»Kako naj osvojim punco?«

Zloženska z informacijami o TOM telefonu

Nova številka, stari prijatelji.

116 111

Odgovor je pogovor.

TOM

Telefon za otroke in mladostnike

Nova številka, stari prijatelji.

116 111

Odgovor je pogovor.

TOM

Telefon za otroke in mladostnike

Zveza Prijateljev Mladih Slovenije | Telekom Slovenije | Arina | Inštitut | Mreža M | Šolski | Šolski | Telekom | P. O. | 1000 Lj. |

igitar | ETI | eSlo

Plakata TOM telefona ob spremembi telefonske številke

b. Promocija projekta v reviji Didakta

V majski izdaji revije Didakta 2012 smo objavili tristranski prispevek z naslovom Telefon za otroke in mladostnike – anonimni prijatelj že 22 let.

Didakta je strokovna revija s pedagoškega, didaktičnega, psihološkega in širšega vzgojno-izobraževalnega področja. Namenjena je predvsem pedagoškim delavcem, učiteljem, študentom in ravnateljem. To pa so strokovnjaki, ki preživijo veliko časa z otroci in mladostniki, katerim je TOM telefon prvenstveno namenjen.

<p>projekt</p> <h3>Telefon za otroke in mladostnike – anonimni prijatelj že 22 let</h3> <p>Zdenka Premoša, strokovna sodelavka TOM telefona, Zveza prijateljev mladine Slovenije</p> <p>Telefon za otroke in mladostnike, krajše TOM telefon, je program Zveze prijateljev mladine Slovenije, ki je začel delovati leta 1990. TOM telefon je celovit program svetovanja, informiranja in usmerjanja otrok in mladostnikov, ki se v obdobju otroštva in mladostništva soočajo z različnimi izzivi in pastmi odraščanja. Letos TOM uvaja novo, evropsko številko 116 111.</p> <p>Zamisel o ustanovitvi telefona za otroke in mladostnike se je skupini prostovoljcev pri Zvezi prijateljev mladine Slovenije (ZPMS) porodila pred dvanajsetimi leti. To je bil čas konca osemdesetih let, čas radikalnih sprememb v sistemu družbeno politične ureditve takratne Socialistične republike Slovenije (Horvat 2000: 7). Za ZPMS, katere temeljno poslanstvo je dvig kakovosti življenja otrok, mladostnikov in družin, zastopanje in uveljavljanje njihovih interesov in potreb ter zaščita njihovih pravic (www.zpms.si), so te spremembe pomenile predvsem depolitizacijo otrok in mladine, ki so bili prejti vključeni v poudarjeno oz. mladinsko organizacijo. V ospredje so vedno bolj prihajala vprašanja, kako delovati v smeri civilne družbe in s tem tudi vprašanja otrokovih pravic. Pri ZPMS se je tako najprej ustanovila Komisija za otrokove pravice, ki se je v prvih letih delovanja ukvarjala predvsem s konceptualnimi vprašanji svojega delovanja. Pravi iz konceptualnih dilem, kako delovati v družbi na področju otrokovih pravic, pa se je kmalu po vzoru sorodnih institucij v zahodnih demokratično razvitih državah, tudi pri nas porodila ideja o nastanku telefona za otroke in mladostnike (Horvat 2000: 7).</p> <p>Začetna dilema nastajanja TOM telefona oziroma otroškega telefona, kakor je bil poimenovan na začetku, je bila, ali naj se vzpostavi »skriti telefon za otroke« ali telefon za otroke in mladostnike nasploh – in s tem za njihove dnevne probleme s samim seboj, izzive v družini, šoli ali v soseski. Prevladala je druga opcija, ki se je obdržala vse do današnjih dni (Horvat 2000: 7).</p>	<p>otroci in mladostniki ključno zaradi vsakdanjih problemov. Ti so raznovrstni in so lahko pogojeni s spremembo okolja, novimi dejavnostmi in preizkušnjami, novimi izkušnjami z drugimi ljudmi. Ko se v vse naletojo vpletajo se morebitne spremembe in posebnosti v razvoju (občutilja leta ali morda le meseci), je to lahko za marsikaterega otroka ali mladostnika že tako velik izziv, da ga sam ne zmore zadovoljivo preseči. Zato je za otroke ali mladostnika ključnega pomena, da lahko vpraša, spraviše in se posvetuje taktat, ko trizv zanj obstaja. Zgolj čakanje na čas, ko bodo tudi drugi opazili, da je nekaj »narobe«, da je neludo drugačen od ostalih ali morda njegovo vedenje in dosežki niso v skladu s pričakovanji odraslih, lahko pri otroku ali mladostniku iz neolajšne razvoje krize preraste v resno krizo, za katero ni enostavne rešitve. Zatorej je ob upoštevanju dejstva oz. zavedanju pomembnosti žive komunikacije otrok in mladostnikov s starši, učitelji, vrstniki in drugimi, enako pomembna tudi prednost pogovora po telefonu, ki je na TOM-u povezana tudi z znanjem in motivirano številnih strokovnjakov in strokovnjakinj, tudi študentov in študentk, ki delajo kot svetovalci oz. svetovalke na telefonu (Marjanovič Umek 2000: 15).</p> <p>Svetovalci na TOM telefonu so prostovoljci, ki delujejo po načelih zaupnosti in anonimnosti. Za delo na telefonu se usposablja po programu osnovnega izobraževanja, ki traja 22 pedagoških ur.</p> <p>V času izvajanja programa svetovanja na telefonu pa se tudi dodatno izobražujejo: udeležujejo se različnih tematskih predavanj in seminarjev, s katerimi poglabljajo in razširjajo znanje o posameznih problematikah, s katerimi so se seznanili že v delavnici, v programu osnovnega izobraževanja. Osebnosti in strokovni rasti svetovalcev so namenjena tudi redna supervizijska srečanja, ki s spornostjo evalvacije razbremenjujejo, izmenjavo izkušenj z drugimi ter predstavljajo primerov drugim omogočajo kvalitetnejše delo (Pešaj 2000: 28).</p> <p>Program Nacionalne mreže TOM je vsoto let finansirano Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve.</p> <p>Danes Nacionalno mrežo TOM sestavljajo osem svetovalnih skupin, ki delujejo v Ljubljani, Kranju, Ljubljani, Mariboru, Murski Soboti, Slovenski Konjici, Tolmini in Velenju. Za otroke in mladostnike je telefon dosegljiv vsak dan od 12. do 20. ure na 116 111. Novo številko v sklopu kampanje »Nova številka, stari prijatelji«, ki je začela delovati letošnjega marca, je narekvala direktiva Evropske komisije, ki v vsaki posredne telefonske številke za vse humanitarne projekte na območju Evropske unije.</p> <p>V okviru omenjene kampanje »Nova številka, stari prijatelji«, poteka tudi proučevanje obsevnosti spletne strani www.e-som.si, preko katere imajo otroci in mladostniki v času nedelovanja telefona (in tudi sicer) od leta 2008 možnost postavljanja vprašanj preko spletnega obrazca. Na spletni strani lahko otroci in mladostniki berejo tudi o različnih temah, kot so šola, droge, družina, ljubezen, mladostništvo, nasilje, psihološke težave, spolnost. Ob prenovi spletne strani bomo omenjenim temam dodali tudi temo varne rabe interneta, saj smo se v letošnjem letu priključili Centru za varnejši internet. Zavedamo se namreč, da so otroci in mladostniki precejšnji uporabniki interneta. S tem pa je povezano tudi dejstvo, da lahko hitro naletojo na neprimerne, nezaželene in nevarne vsebine. Dobro je, da znajo tudi »rehi primerki« poslati pomembno, predvsem pa, da se zavedajo, kako pomembno je, da tudi v virtualnem svetu upoštevajo določena pravila. Zdi se, da tam ni omejitve in pasti, pa le-te kljub temu obstajajo.</p> <p>In katere so najpogostejše teme, zaradi katerih pokličejo otroke?</p> <p>Vsebine klicev na TOM so povezane z obdobjem mladostništva, ko se mladi začno zanimati za nasprotni spol in se poveča vpliv vrstnikov. V procesu osamosvajanja si ustvarjajo lastna mnenja in stališča, kar vodi tudi do problemov in konfliktov s starši. Zato ne preseneča, da so najpogostejše tematske klice: ljubezen, telesni razvoj in spolnost, vrstniki, družina in ostalo. Sledijo jim šola, psihične težave, telesne težave, zasvojenost/odvisnost, zlorabe, samomor in socialno ekonomska stiska.</p> <p>Pri temi ljubezni je največ vprašanih povezanih z razljudjenostjo in odnosom fant-dekle, pri temi ljubezni razvoj in spolnost so v ospredju vprašanja, povezana s konkretnimi informacijami o spolnem odnosu, menstruaciji, nosečnosti in kontracepciji. Vprašanja povezana z genitalij se v največji meri nanašajo na odnose s sošolci, prijatelji in vrstniki. Nekoliko manj vprašani na temo vrstniki je povezanih z oblikovanjem odnosov in medvrstniškimi nasiljem. Najmanj vprašani na to temo je povezanih s koncem odnosa in s tem, da posameznik nima prijateljev. V zvezi z družino so otroci in mladostniki postavili največ vprašanj glede odnosov s starši, odnosov s sorodniki. Pogosta vprašanja povezana s to temo so bila tudi nasilje v družini in ločitev staršev. Pod kategorijo ogledalo so zajeti klici, pri katerih se je v analizi pokazalo, da imajo skupno točko preživljanje prostega časa, hobije in interese dejavnosti ter informacije o TOM-u. Vprašanja povezana s šolo, se večinoma nanašajo na slab uspeh, pomoč pri učenju, odnos učitelje-šolca, ter nadaljnje šolanje. Pri žalostnih težavah gre večinoma za strah, slabo samopodobo, osamljenost, depresivnost, žalost ob izgubi. Vprašanja, ki se dotikajo teme telesne težave, v največji meri povezane s telesnim videzom, debelostjo in bolečinami. Vprašanja na temo zasvojenosti/odvisnosti zajemajo vprašanja, ki se nanašajo na cigarete (nikotin), mehke droge, alkohol. Pri zlorabi gre večinoma za fizično trpinčenje, psihično trpinčenje, spolno zlorabo (Analiza klicev, 2010).</p> <p>Na dim lestevic klicev sta temi samomor (o tem največ klicateljev razmišlja, medtem ko je klicalec, ki so se poskušali narediti samomor malo) in socialno ekonomska stiska (finančne težave, brezposelnost).</p>
---	--

Članek v reviji Didakta

D.3. SPLETNO OKO

Vsakdo, ki bere te vrstice, se bo zagotovo strinjal, da si dandanes človek skorajda ne more zamisliti življenja brez računalnikov, interneta, povezovanja z uporabniki s celega sveta... So del našega življenja, igrajo pomembno vlogo v našem delu, izobraževanju, komuniciranju, vstopajo torej v vse pore našega življenja, tudi v temno območje kriminalitete v širšem spektru.

Ko je govora o neposrednih spolnih napadih na nemočne otroke in to spolni iztirjenci posnamejo, objavijo na svetovnem spletu, ko se takšno gradivo s spolnimi zlorabami otrok nezadržno razširja po svetovnem spletu, ko se različne kriminalne skupine bogatijo na račun otrok in si nabirajo ogromne vsote denarja – po nekaterih ocenah celo do več milijonov EUR v le nekaj mesecih, ko mnogi posamezniki v družbi težko verjamejo, da je to ne le nacionalni, ampak tudi globalni problem in da se takšne stvari resnično dogajajo tukaj in zdaj ... Na tem mestu ni mogoče spregledati vloge najrazličnejših institucij na tem področju. To nedvomno velja tudi za policijo, ki s svojimi strokovnjaki deluje v dobrobit otrok, v njihovo identifikacijo in zaščito, ter sodeluje s pravosodnimi organi pri pregonu storilcev teh človeka ne vrednih kaznivih dejanj. S svojim znanjem, izkušnjami in resnim pristopom sodeluje kot aktivni član svetovalnega telesa v projektu Spletno oko, navsezadnje pa tudi s kvalitetnimi konferencami z mednarodno udeležbo v so-organizaciji.

Ob povedanem nikakor ne gre spregledati tudi pomembne zakonodajne spremembe, ki jih prinaša kazenska zakonodaja (dopolnjene dikcije kaznivih dejanj na podlagi Lanzarotske in Kibernetske konvencije ter konvencije ZN o boju pred spolnimi zlorabami otrok), ter postopki, ki tečejo pri različnih resorjih za implementacijo evropskih predpisov o zaščiti otrok pred spolnimi zlorabami. Vse to in še več je potrebno, da bomo vsi skupaj zaščitili otroke pred zlorabami, medtem ko moramo kot družba otrokom – žrtvam teh zlorab nuditi še vso potrebno podporo in pomoč. Slovenija se je k temu zavezala tudi z izjavo o pristopu h Globalnemu zavezništvu proti spolnim zlorabam otrok na spletu, kriminalistična policija pa tudi z različnimi Interpolovimi resolucijami in drugimi lastnimi instrumenti.

Druga oblika temnejše plati interneta je širjenje sovražnega govora. Tu posebej dodajamo, da je dejavnost policije na področju omejevanja sovražnega govora izrazito preventivno naravnana. Zavedamo se, da pravočasno odkrivanje sovražnega govora, ko se ta že pojavi ter samo sankcioniranje, enostavno niso dovolj. Še več, gre za relativno neučinkovit pristop, kar je pokazala tuja praksa. Policija se zato trudi odkrivati predosem razloge za nastanek sovražnega govora in ga že v tej fazi omejiti.

Seveda policija pri tem ne sme ostati sama. Zasedovanje t.i. ničelne tolerance je stvar, odgovornost, vseh pristojnih oz. celotne družbe, kot to razumemo v Policiji. Na sploh je neodgovorno od družbe, da od policije in tožilstva ter sodstva pričakuje vse odgovore in ključ do rešitve. Takšno razumevanje te problematike zagotovo ne reši, kar je, ponovno, pokazala tuja praksa.

K obravnavanju tovrstne problematike bi bilo smiselno pristopiti multidisciplinarno in k sodelovanju privabiti tudi druge resorje, predvsem v smislu preventivnega ravnanja in ukrepanja. Kar je nedopustno je, da je omejevanje sovražnega govora v Sloveniji stvar posameznih poskusov, namesto, da bi se organizirano lotili vzrokov za odpravljanje na sistematičen in načrten način.

V zvezi s prepoznavanjem sovražnega govora lahko v preteklem letu opazimo pomemben premik naprej. Ne glede na anemičnost tožilstva in na sploh družbe do pojava sovražnega govora je število prijav preko prijavnice Spletno Oko manjše, kar kaže na to, da se je dvignil nivo razumevanja in sposobnosti prepoznavanja znakov le tega. Kar policija pričakuje je bistveno več angažmaja posameznika oziroma družbe, katere del je. Družba je tista, ki se bo morala odločiti, koliko sovražnega govora, če sploh, je dopustno. Stanje družbe v zadnjem obdobju tega ne potrjuje. Vse bolj grobi posegi v osebno dostojanstvo oziroma pravice posameznih skupin, zloraba medijskega prostora, ipd. kaže na krepitev sovražnega govora, predvsem pa na to, da se družba v tem trenutku ni pripravljena odreči temu "orožju", ki ji je na voljo za izražanje svojega nestrinjanja.

S tožilskega vidika, posledično pa za policijo, še naprej ostaja težava dokazovanja samega naklepa, saj je dokazovanje storilčeve dejanske namere še naprej ena od najtežje dokazljivih. Gre namreč za ogroževalni delikt, pri katerem mora storilca voditi direktni naklep, njegovo ravnanje pa mora biti še posebej motivirano z ustvarjanjem stanja neenakopravnosti ipd. Iz tega razloga imamo še vedno relativno skromno sodno prakso, čeprav menimo, da se tožilska praksa vendarle krepi.

Pri preprečevanju sovražnega govora bi pričakovali več odzivnosti od posameznih spletnih urednikov, vendar se zdi, da se pogosto sovražni govor oz. nedopustno izražanje dopušča zaradi političnih ali drugih interesov, ki stojijo za spletnimi skrbniki, saj si drugače ne moremo razlagati, da uredniki dosledno ne brišejo spornih vsebin. Izgovarjanje na svobodo govora ne prenese ustavne razlage, da je pravica govora dovoljena, vse dokler se z njegovo vsebino ne posega v z ustavo zagotovljene pravice posameznih skupin.

V prihodnosti bo potrebnega še veliko dela, da bomo vsi akterji v slovenski družbi doumeli, kako pomembno je medsebojno sodelovanje, razumevanje in zaupanje, da bomo preseгли vse dvome, ki nas prevevajo, ter našli poti za skupni plemeniti cilj – zagotoviti varno in spoštljivo spletno okolje za vse uporabnike – tako otroke kot odrasle.

pripravila Uprava kriminalistične policije pri Generalni policijski upravi

1. KDO SMO?

Spletno oko je slovenska spletna prijavna točka, kjer lahko uporabniki interneta anonimno prijavijo posnetke spolnih zlorab otrok ali sovražni govor na spletu. Prijavna točka Spletno oko je bila ustanovljena septembra 2006, uporabniki spleta pa so lahko nezakonite vsebine začeli prijavljati v marcu 2007, ko je bila zagotovljena tehnološka platforma, oblikovana spletna stran www.spletno-ok.si in vzpostavljeno sodelovanje s policijo.

a. POSLANSTVO IN VLOGA

Poslanstvo prijavne točke Spletno oko je v partnerstvu sodelovati s policijo, tožilstvom, Uradom varuha za človekove pravice, ponudniki internetnih storitev, javnimi in drugimi zainteresiranimi vladnimi ter nevladnimi organizacijami ter tako s spleta v kar največji meri odstraniti **posnetke spolnih zlorab otrok in sovražni govor**.

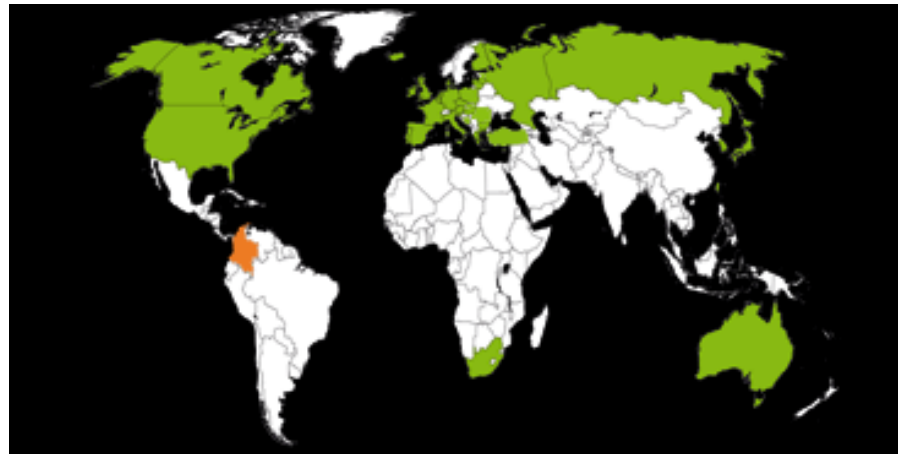
b. CILJI

Prijavna točka Spletno oko svoje poslanstvo in vlogo izpolnjuje z doseganjem naslednjih ciljev:

- Delovanje prijavne točke, ki omogoča **anonimno prijavo domnevno nezakonitih vsebin spolne zlorabe otrok in sovražnega govora na spletu**.
- **Osveščanje o prijavi točki in nezakonitih spletnih vsebinah** tako ključnih deležnikov kot tudi splošne javnosti .
- **Hitra in učinkovita obravnava prejetih prijav**, kar dosegamo z rednim in hitrim pregledovanjem in posredovanjem domnevno nezakonitih prijav na policijo in prijavnim točkam v tujino.
- **Spremljanje odstranitve prijav** posnetkov spolnih zlorabo otrok na slovenskih strežnikih.

2. INHOPE

Prijavna točka Spletno oko deluje pod okriljem mednarodne organizacije INHOPE, ki je bila v okviru programa Evropske komisije *Varnejši internet* ustanovljena leta 1999. Danes INHOPE združuje **43 prijavnih točk iz 37 držav s celega sveta**, med drugim iz Evrope, Azije, Afrike, Severne Amerike in Avstralije. V prizadevanju doseči učinkovit odziv na nezakonite spletne vsebine, INHOPE omogoča povezovanje prijavnih točk iz različnih koncev sveta in jih s strokovnim znanjem podpira pri obravnavi prijav nezakonitih vsebin.

Zemljevid, ki prikazuje pokritost INHOPE prijavnih točk v svetu

Glavno poslanstvo organizacije INHOPE je podpirati prijavne točke in zagotavljati hitro in učinkovito ukrepanje pri obravnavi nezakonitih vsebin ter tako ustvarjati varnejši internet. V okviru tega poslanstva INHOPE zasleduje pet glavnih ciljev:

- Vzpostavitev dobre prakse za delovanje prijavnih točk in spodbujanje izmenjave znanj in izkušenj med državami članicami.
- Zagotavljanje hitrega in učinkovitega odgovora na prijave nezakonitih vsebin po celem svetu.
- Razširitev mreže INHOPE prijavnih točk po celem svetu.

- Vzpostavitev boljšega mednarodnega sodelovanja med prijavnimi točkami in zakonodajalci, vključno z vlado, policijo in drugimi organi.
- Osveščanje ključnih deležnikov in splošne javnosti o organizaciji INHOPE in prijavnih točkah kot ključnih akterjih za prijavo nezakonitih vsebin po celem svetu.

3. SPLETNA STRAN

SPLETNO OKO

“ Spletno Oko sprejema anonimne prijave otroške pornografije in sovražnega govora na internetu. ”

English version

domov o projektu mediji faq

- Prva stran
- Otroška pornografija
- Sovražni govor
 - Kdaj je sovražni govor kazniv?
 - Statistika
- Ostale nezakonite vsebine
- Letna poročila
- Varna raba interneta
- Raziskave, publikacije, knjige
- Zgodbe o uspehu
- Anonimnost
- Podporniki
- Sodelujoči na projektu

PRIJAVI
otroško pornografijo
ali sovražni govor

Novice

- 28.02.11: [Tudi Industrija si prizadeva za boljši internet za evropske otroke](#)
- 19.02.11: [Seksting je lahko razširjanje otroške pornografije](#)
- 10.01.11: [Hrvaška spreminja zakonodajo na področju sovražnega govora](#)
- 18.12.11: [Največjemu zavezništvu za boj proti spolni zlorabi otrok na spletu so se pridružili štiri novi partnerji...](#)
- 07.12.11: [Organizaciji INHOPE so se pridružile štiri nove članice](#)
- 05.12.11: [Države po celem svetu se združujejo v boju proti spolni zlorabi otrok na Internetu](#)

Aktualno

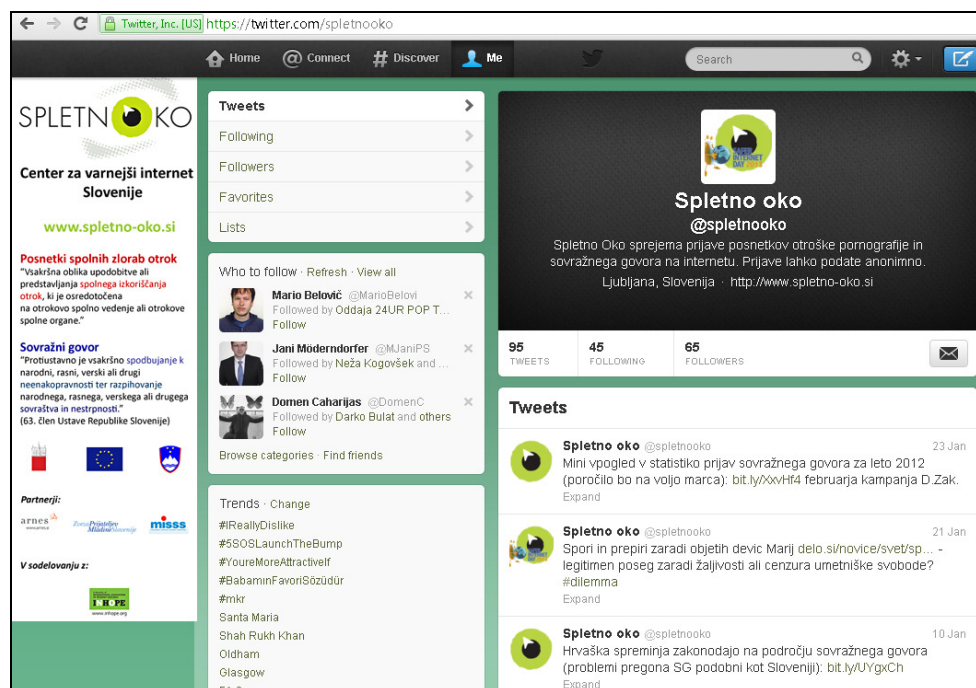
- Objavljeno je [Insafe/INHOPE letno poročilo](#)
- Na dan varne rabe interneta slovenski mobilni operaterji in internetni ponudniki podpisali kodeks za...
- Bodi odgovoren in prijavi!
- Februar je mesec varne rabe interneta
- Za izkazovanje sovraštva in nestrpnosti na spletu je moral kršitelj opraviti 50 ur splošno koristnega...
- Kako ukrepati v primeru žaljivih člankov
- Širjenje posnetkov spolne zlorabe otrok prek spleta, s ciljem iskanja storilca je nezakonito
- Kdaj je sovražni govor kazniv? [Prakse in odzivi pristojnih organov](#)

Spletna stran www.spletno-oko.si

Spletna stran je v prenovi in bo lansirana tekom leta 2013. Nova stran bo na svež način ponujala informacije, ki so na voljo že na obstoječi strani. Glavna komponenta naše spletne strani je prijavna forma, preko katere lahko uporabniki prijavijo domnevno nezakonito vsebino. Na voljo je tako v angleškem kot slovenskem jeziku, predstavlja pa eno od ključnih orodij za komuniciranje med javnostjo in prijavno točko. Preko spletne strani uporabniki lahko preko obrazca prijavijo oba tipa internetne kriminalitete, ki ju obravnavamo (postopek prijave je opisan spodaj). Poleg tega obiskovalci na strani lahko preberejo koristne informacije o prijavni točki in njenih aktivnostih, novice o nezakonitih spletnih vsebinah, splošne informacije o varni rabi interneta ter zakonska določila o sovražnem govoru in spolni zlorabi otrok.

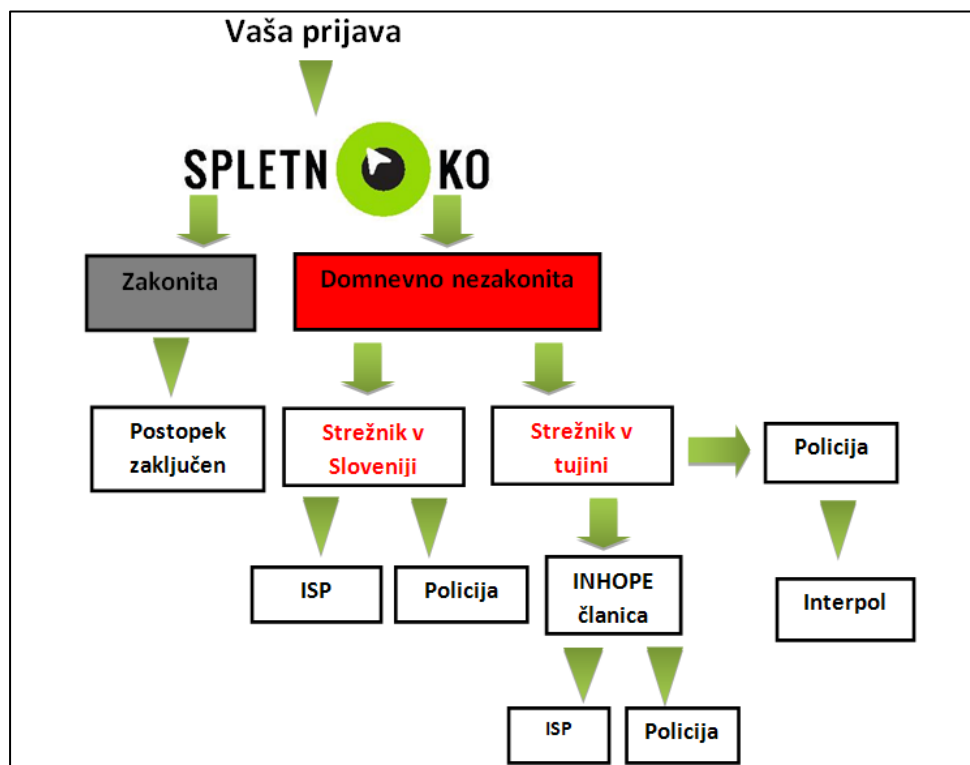
4. SPLETNO OKO NA SOCIALNEM OMREŽJU TWITTER

Leta 2012 smo pri prijavnih točki začeli objavljati kratka sporočila na popularnem socialnem omrežju Twitter (<https://twitter.com/spletnooko>). Na svojem profilu objavljamo aktualne novice in obvestila za javnost na temo sovražnega govora, spolnih zlorab otrok in zapise, ki se z obema tematikama povezujejo. Prav tako se povezujemo in širimo novice z drugih prijavnih točk, ki delujejo v okviru krovne organizacije INHOPE. Zapisi na spletni strani in socialnem omrežju so med seboj povezani. Glavni cilj prisotnosti na socialnem omrežju je obveščanje javnosti o naših aktivnostih in ozaveščanje o obeh oblikah internetne kriminalitete, ki jih prijavnih točka obravnava. V času pisanja (januar 2013) imamo nekaj manj kot 100 zapisov in 65 sledilcev.

Spletno oko na Twitterju #spletnooko

5. POSTOPEK PRIJAVE DOMNEVNE NEZAKONITE VSEBINE

se ne hranijo.

Postopek prijave v sliki

Prijave prijavni točki Spletno oko so anonimne. Prijavitelj najprej izpolni kratek prijavni obrazec. Ključna informacija v obrazcu je naslov spletne strani, na kateri je domnevno nezakonita vsebina. Usposobljeni pregledovalci prijavne točke Spletno oko nato prijavo pregledajo in jo, če ocenijo, da gre za domnevno nezakonito vsebino, posredujejo organom pregona. V primeru, da je prijavljena stran na slovenskem strežniku, le-to nadalje obravnava Policija, hkrati pa prijavna točka po navodilih Policije o obstoju nezakonite vsebine na strežniku obvesti tudi ponudnika gostiteljstva. V primeru da gre za prijavo strani na tujem strežniku, pa se le-ta preko slovenske Policije posreduje tudi Interpolu in prijavni točki pod okriljem organizacije Inhope v državi, kjer gostuje strežnik z domnevno nezakonito vsebino.

Pregledovalci prejete prijave obravnavajo v najkrajšem možnem času oz. najkasneje v dveh dneh od prejetja prijave. V celotnem postopku (od prijave nezakonitih spletnih vsebin do ustreznega ukrepanja) se prijavna točka in Policija ukvarjata izključno z VSEBINO prijave. Podatki o prijavitelju

a. Prenovljena prijavna forma

V letu 2012 smo spremenili oziroma dopolnili tudi formular za prijavo domnevno nezakonitih vsebin. Postopek prijave je sedaj razdeljen na štiri korake. Poleg sovražnega govora in posnetkov spolnih zlorab otrok pa smo v prijavni obrazec vključili tudi druga dejanja spletne kriminalitete. Ker teh pri prijavi točki ne obravnavamo, prijavitelja že v postopku prijave obvestimo, na katere inštitucije se lahko v določenih primerih obrnejo.

1. korak

V prvi fazi prijave prijavitelj izbere katero izmed kategorij (posnetki spolnih zlorab otrok ali sovražni govor) prijavlja. Ob tem se mu pokaže definicija kaznivega dejanja in zakonska podlaga za pregon.

Prijava domnevno nezakonite vsebine

1.

2.

3.

4.

Prijaviti želim:

domnevno otroško pornografijo

Otroška pornografija (**posnetki spolnih zlorab otrok**) je vsako pornografsko ali drugačno seksualno gradivo, ki vključuje mladoletne osebe (osebe, mlajše od 18. let) ali njihove realistične podobe (npr. fotomontaža, ki prikazuje mladoletno osebo)

domnevni sovražni govor, usmerjen proti skupini

drugo

- žaljiv govor, usmerjen proti posamezniku
- neprimeren oz. nespodoben govor
- ogrožanje varnosti posameznika
- nagovarjanje mladoletne osebe z namenom spolnega zlorabljanja (Grooming)
- zloraba na socialnem omrežju (npr. Facebook, Netlog, itd.)
- omrežni incident oz. varnostna grožnja
- sum zlorabe osebnih podatkov na internetu
- odrasla pornografija v medijih, dostopna otrokom
- nedovoljen spam
- spletno ustrahovanje (Cyberbulling)
- spodbujanje k neprimernemu/škodljivemu vedenju
- nič od naštetega - pišite nam

Obrazložitev posameznih kategorij zlorab na internetu, ki so podane v pojasnitvenih oblačkih, so namenjene zgolj lažjemu razumevanju, kaj sodi v posamezno kategorijo, in ne predstavljajo interpretacije zakonodaje.

Naslednji korak

1. korak v postopku prijave domnevno nezakonite vsebine

2. in 3. korak

V drugem in tretjem koraku prijavitelj vnese v prijavno formo lokacijo in čas domnevno nezakonite vsebine. Podatki o lokaciji se morajo navesti zato, da pregledovalcem in policiji omogočajo čim lažji dostop. Ob tem prijavitelj lahko pripne posnetek zaslona (*screenshot*) vsebine prijave ali drugih relevantnih vsebin ali dopiše svoj komentar o najdeni vsebini.

The screenshot shows a progress bar at the top with four steps: 1., 2., 3., and 4. Step 2 is highlighted. Below the progress bar, the text reads: "Kje ste našli na domnevno nezakonito vsebino, ki jo prijavljate?". There is a list of radio button options:

- na spletni strani (www)
- prejel po elektronski pošti
- na portalu ali forumu
- pri neposrednem sporočanju (MSN, gTalk,...)
- na socialnem omrežju (Facebook, Netlog,...)
- na omrežju soležnikov (p2p- eMule, Torrent..)
- na FTP-ju
- med novičarskimi skupinami
- drugje na spletu

At the bottom right of the form area, there is a button labeled "Naslednji korak" with a right-pointing arrow.

2. korak: Kje ste našli sporno vsebino?

The screenshot shows a progress bar at the top with four steps: 1., 2., 3., and 4. Step 3 is highlighted. Below the progress bar, the text reads: "Podatki o spletni strani z domnevno nezakonito vsebino".

Under the heading "Kdaj ste našli na to vsebino:", there are three radio button options: "Danes", "Včeraj", and "Koledar".

Below that, there is a text input field for "Spletni naslov, na katerem se nahaja domnevno nezakonita vsebina:". A small example text below the field reads: "Primer: <http://www.spletni-naslov.com/>".

Below the input field is a larger text area for "Morebitni komentar:". At the bottom right of this area is a small icon of a right-pointing arrow.

At the bottom of the form, there is a section for "Priponka:" with a button labeled "Izberi datoteko". To the right of this button, it says "Nobena datoteka ni izbrana". Below this, there is a small note: "Po želji lahko pripnete zaslonsko sliko ali kako drugo dokazilo o domnevnem sovražnem govoru." At the bottom right of the form area, there is a button labeled "Naslednji korak" with a right-pointing arrow.

3. korak: Spletni naslov, kjer je bila najdena sporna vsebina

4. korak

V 4. koraku se prijavitelj lahko odloči, ali že dobiti povratno informacijo o tem, kako smo zaključili njegovo prijavo. Če prijavitelj pusti svoj elektronski naslov, bo o stanju njegove prijave obveščen takoj po zaključku obravnave prijave. Možnost obveščanja smo uvedli po evalvaciji zadovoljstva s prijavno točko. Največ očitkov in kritik je bilo povezano prav s tem, da prijavitelji ne prejmejo povratnih informacij.

The screenshot shows a four-step progress bar at the top, with step 4 highlighted. Below it, the heading "Način prijave" is displayed. The main section is titled "Prijavo želim oddati" and contains two radio button options. The first option, "Anonimno", is selected and includes a sub-note: "V primeru anonimne prijave vam ne moremo posredovati povratne informacije o poteku/statusu vaše prijave". The second option is "S kontaktnim e-naslovom", with a sub-note: "V kolikor pustite vaše kontaktne podatke, boste obveščeni o poteku/statusu prijave." Below these options is an empty text input field. A note below the field states: "Elektronski naslov bo obravnavan zaupno in bo uporabljen zgolj v namen obveščanja o poteku prijave". At the bottom left, there is a link "Vprašajte nas" under the heading "Imate vprašanje?". At the bottom right, there is a green button labeled "Oddaj prijavo" with a right-pointing arrow.

4. korak: *Želim prijavo oddati anonimno ali pa bi želel dobiti povratno informacijo?*

b. Prijava sovražnega govora preko spletnega portala

Od podpisa kodeksa regulacije sovražnega govora decembra leta 2010 prijavitelji lahko domnevni sovražni govor prijavijo tudi preko gumba na partnerskih spletnih straneh. Postopek prijave je prikazan spodaj.

KOMENTIRAJ ČLANEK

Spoštovani komentatorji!

Komentiranje je preprosto, vendar pa zaradi spodbujanja kulturne in dostojanstvene razprave pred oddajo komentarjev zahtevamo vnos osebnih podatkov.

Za komentiranje morate biti prijavljeni. Če nimate uporabniškega imena in gesla? [Registrirajte se!](#)

Pogoji komentiranja so dopolnjeni!

Pogoji komentiranja na spletnih straneh delo.si

PRIJAVI SE

[Zapri okno]

ANONIMNO PRIJAVI SOVRAŽNI GOVOR

Gumb 'Prijavi sovražni govor' je znak sodelovanja med prijavno točko Spletno oko in portalom. Vse prijave so anonimne.

Prijava domnevno nezakonite vsebine bo posredovana prijavi točki Spletno oko in upravitelju portala. Upravitelj portala bo prijavljeno vsebino pregledal, ter jo v primeru kršitve pravil uporabe portala odstranil. Prav tako bodo prijavljeno vsebino pregledali na Spletnem očesu, ter jo, v kolikor bo prijavljena vsebina vsebovala elemente kaznivega dejanja po 297.čl. KZ-1, posredovali policiji.

PODATKI O SPORNEM KOMENTARJU

Uporabniško ime kršitelja: (Na primer: Janez Hudogovornik)

Datum in ura poslanega komentarja: dd.mm.Jlll uu:mm (Na primer: 19.01.2010 ob 16:35)

Vsebina komentarja (kopiraj in prilepi):

Vsebina komentarja je domnevno nezakonita (kršitev 297.čl. KZ-1) ker:

- javno spodbuja k narodnostnemu, rasnemu, verskemu ali drugemu sovraštvu, razdor ali nestrpnosti, ali spodbuja k drugi neodobrani ali sovražni dejavnosti, ki ogrožajo varnost države ali državljanov, ali ogrožajo svojo naklepe zoper določeno skupino ljudi
- javno širi ideje o večvrjednosti ene rase nad drugo ali daje kakršnokoli pomoč pri rasistični dejavnosti
- zanika, zmanjšuje pomen, odobrava, omalovažuje, smeši ali zagovarja genocid, holokavst, hudodelstvo zoper človečnost, vojno hudodelstvo, agresijo ali druga kazniva dejanja zoper človečnost

PODAJ PRIJAVO

SPLETNO OKO

Prijavni obrazci za prijavo sovražnega govora so dostopni na večini večjih spletnih portalov: MMC, 24ur, Žurnal24, Večer, Delo, Dnevnik, Slovenske Novice. Prijavo sovražnega govora takoj po oddani prijavi prejmemo tako mi na Spletno oko kot tudi administrator portala. Spletno oko v prijavi išče domnevne znake nezakonitosti, administrator portala pa znake kršitev pravil portala. Cilj vseh nas je, da bi bilo sovražnega govora in kršitev pravil na spletnih portalih čim manj.

6. NAŠA VLOGA V PRIMERIH POSNETKOV SPOLNE ZLORABE OTROK NA SPLETU

Glava vloga prijavne točke Spletno oko je sprejemanje in obravnavanje prijav posnetkov spolne zlorabe otrok na spletu, s ciljem čim prej zagotoviti pregon in umik sporne vsebine s spleta.

Naše delovanje na tem področju določata dva člena v Kazenskem zakoniku (KZ-1B). 176. člen, predvsem v tretjem odstavku, ki kaznuje vsakršno distribucijo posnetkov spolnih zlorab otrok na spletu (*»Enako kot v prejšnjem odstavku se kaznuje, kdor zase ali za drugega pridobiva, proizvede, razširi, proda, uvozi, izvozi ali drugače ponudi pornografsko ali drugačno seksualno gradivo, ki vključuje mladoletne osebe ali njihove realistične podobe«*) ter novo dodani člen, ki obravnava t. i. »grooming« (pridobivanje mladih oseb za namen spolne zlorabe): *»Kdor osebo, mlajšo od petnajst let, prek informacijskih ali komunikacijskih tehnologij nagovarja za srečanje z namenom, da bi zoper njo storil kaznivo dejanje iz prvega odstavka 173. člena tega zakonika«*.

V okviru 176. člena KZ-1 se pregledovalci prijave točke Spletno oko osredotočajo predvsem na problematiko distribucije posnetkov spolnih zlorab otrok po spletu. Na podlagi prejetih prijav ugotavljajo, ali gre pri določenem gradivu (fotografiji ali video posnetku), za prikaz spolne zlorabe otroka. V kolikor je ta domneva potrjena, prijavo posredujemo policiji in prijavni točki v državi, kjer se nahaja strežnik, ki gostuje sporno vsebino.

176. člen - Prikazovanje, izdelava, posest in posredovanje pornografskega gradiva

- (1) Kdor osebi, mlajši od petnajst let, proda, prikaže ali z javnim razstavljanjem ali kako drugače omogoči, da so ji dostopni spisi, slike, avdiovizualni ali drugi predmeti pornografske vsebine, ali ji pokaže pornografsko ali drugačno seksualno predstavo, se kaznuje z denarno kaznijo ali zaporom do dveh let.*
- (2) Kdor s silo, grožnjo, preslepitvijo, prekoračitvijo ali zlorabo pooblastil, novačenjem, nagovarjanjem ali zaradi izkoriščanja navede, pridobi ali spodbudi mladoletno osebo za izdelavo slik, avdiovizualnih ali drugih predmetov pornografske ali drugačne seksualne vsebine, za sodelovanje v pornografski ali drugačni seksualni predstavi ali kdor taki predstavi vedoma prisostvuje, se kaznuje z zaporom od šestih mesecev do osmih let.*
- (3) Enako kot v prejšnjem odstavku se kaznuje, kdor zase ali za drugega pridobiva, proizvede, razširi, proda, uvozi, izvozi ali drugače ponudi pornografsko ali drugačno seksualno gradivo, ki vključuje mladoletne osebe ali njihove realistične podobe, ali kdor poseduje tako gradivo ali pridobi dostop do takega gradiva s pomočjo informacijskih ali komunikacijskih tehnologij, ali razkrija identiteto mladoletne osebe v takem gradivu.*
- (4) Če je bilo dejanje iz drugega ali tretjega odstavka tega člena storjeno v hudodelski združbi za izvrševanje takih kaznivih dejanj, se storilec kaznuje z zaporom od enega do osmih let.*
- (5) Pornografsko ali drugačno seksualno gradivo iz drugega, tretjega in četrtega odstavka tega člena se vzame ali njegova uporaba ustrezno onemogoči.*

V primeru kaznivega dejanja nagovarjanja z namenom spolne zlorabe mladoletne osebe vse informacije, ki nam jih posreduje prijavitelj v zvezi s primerom, posredujemo na policijo, vendar prijavitelju v teh primerih vedno svetujemo, naj se individualno obrne na najbližjo policijsko postajo. V takih primerih mora namreč imeti policija čim več podatkov o primeru, da lahko učinkovito ukrepa in anonimnost na tem področju nikomur ne koristi – ne policiji ne prijavitelju.

173. a člen Pridobivanje oseb, mlajših od petnajst let, za spolne namene

(1) Kdor osebo, mlajšo od petnajst let, prek informacijskih ali komunikacijskih tehnologij nagovarja za srečanje z namenom, da bi zoper njo storil kaznivo dejanje iz prvega odstavka 173. člena tega zakonika ali zaradi izdelave slik, avdiovizualnih ali drugih predmetov pornografske ali drugačne seksualne vsebine, in so nagovarjanju sledila konkretna dejanja za uresničitve srečanja, se kaznuje z zaporom do enega leta.

(2) Dejanje iz prejšnjega odstavka ni protipravno, če je bilo storjeno zaradi uresničitve dejanja iz prvega odstavka 173. člena in pod pogoji iz petega odstavka 173. člena tega zakonika.

Poleg obravnave prijav pa je vloga prijave točke tudi izobraževanje na tem področju. Tako Spletno oko v sodelovanju s policijo organizira letne konference na temo spolnih zlorab otrok s pomočjo spleta. Udeleženci na konferencah prihajajo z vrst tožilstva, policije, sodišč, socialnih služb ter civilne in drugih strokovnih skupin. Oktobra leta 2012 je na to tematiko potekala uspešna dvodnevna konferenca z naslovom »Zloraba otrok na spletu in e-storilci: Zmoremo ukrepati?«, ki se jo je udeležilo več kot 180 predstavnikov.

a. Posnetki spolnih zlorab otrok: »OPAZI IN ODSTRANI«

Glavni namen učinkovite obravnave prijav posnetkov spolnih zlorab otrok je pregon storilcev, zaščita žrtev in čim prejšnja odstranitev spornega materiala s spleta. Prvi dve nalogi sta v domeni policije, tretja – t.j. čim prejšnja odstranitev spornega materiala iz spleta – pa je naloga prijavnih točk.

Tako imenovano »Notice and Take down« proceduro, ki jo od držav članic v svojih zakonodajnih dokumentih in strategijah zahteva tudi Evropska Unija, bi lahko v slovenščino prevedli v »Opazi in odstrani«. Gre za postopek, ki zavezuje ponudnike internetnih storitev (predvsem tiste, ki gostijo vsebino), da vsako vsebino na svojem strežniku, za katero menijo, da je protipravna, nemudoma odstranijo iz spleta.

Ko na Spletno oko prejmemo tako prijavo, moramo čim prej odkriti lokacijo strežnika ter o prijavi obvestiti policijo. Če je vsebina locirana v Sloveniji, se s policijo dogovorimo o nadaljnjem postopku – torej o tem, kdo bo o sporni vsebini obvestil ponudnika gostiteljstva ter ga pozval k odstranitvi. Naš cilj mora vedno biti čim prejšnja odstranitev posnetkov spolnih zlorab otrok iz slovenskih strežnikov.

Če je sporna vsebina locirana v tujini, o tej prijavi preko točno določenega postopka, ki ga predpisuje mednarodna organizacija INHOPE, obvestimo prijavno točko v državi, kjer je vsebina locirana. Od tega trenutka dalje je skrb za odstranitev sporne vsebine iz strežnika v tujini v domeni prijavne točke v tej državi. Ravnati mora enako, kot bi ravnali mi, ko prejmemo prijavo vsebine na slovenskem strežniku - prizadevati si mora, da doseže čim prejšnji umik iz strežnika.

7. PROBLEMATIKA SOVRAŽNEGA GOVORA V SLOVENIJI IN NAŠA VLOGA

Spletno oko sprejema prijave domnevnega sovražnega govora na spletu. Ker so kriteriji za kaznivost spornih oblik izražanja v Sloveniji postavljeni visoko (»dejanja, ki glede na posamične okoliščine njihove izvršitve privedejo do kršenja javnega reda in miru«), je le za majhen del prijav ugotovljeno, da bi lahko ustrezali kriterijem za kazniv sovražni govor. Navkljub temu v splošnem lahko ugotavljamo, da je na slovenskem spletu veliko neprimerne in sporne govora, za katerega pa ne moremo presoditi, da je lahko kazniv na osnovi 297. člena Kazenskega zakonika. Tu gre predvsem za žaljivost, smešenje ali omalovaževanje družbenih skupin brez naklepa storitve kaznivega dejanja in za žaljivost, obrekovanje in smešenje posameznikov. Slednja tri dejanja so v določenih okoliščinah lahko kazniva v okviru kaznivih dejanj zoper čast in dobro ime, vendar se ne preganjajo po uradni dolžnosti, pri Spletnem očesu pa jih ne obravnavamo.

Spletno oko si prizadeva za zmanjševanje količine sovražnega govora preko Kodeksa regulacije sovražnega govora, ki smo ga konec leta 2010 podpisali s šestimi največjimi spletnimi novičarskimi portali v Sloveniji. S kodeksom regulacije smo na portalih podpisnikov uvedli gumb za prijavo domnevnega sovražnega govora, čemur pripisujemo večje število prijav sovražnega govora. Poleg tega smo januarja 2011 organizirali seminar na temo Kriminalitete iz sovraštva na internetu, ki je bil namenjen administratorjem, moderatorjem in urednikom spletnih portalov (strokovni javnosti), ki se pogosteje soočajo s problematiko sovražnosti v komentarjih. Naša vloga je tudi obveščanje zainteresirane javnosti o aktualnih zadevah na področju sovražnega govora.

297. člen - Javno spodbujanje sovraštva, nasilja ali nestrpnosti

- (1) Kdor javno spodbuja ali razpihuje sovraštvo, nasilje ali nestrpnost, ki temelji na narodnostni, rasni, verski ali etnični pripadnosti, spolu, barvi kože, poreklu, premoženjskem stanju, izobrazbi, družbenem položaju, političnem ali drugem prepričanju, invalidnosti, spolni usmerjenosti ali katerikoli drugi osebni okoliščini, in je dejanje storjeno na način, ki lahko ogrozi ali moti javni red in mir, ali z uporabo grožnje, zmerjanja ali žalitev, se kaznuje z zaporom do dveh let.*
- (2) Enako se kaznuje, kdor na način iz prejšnjega odstavka javno širi ideje o večvrednosti ene rase nad drugo ali daje kakršnokoli pomoč pri rasistični dejavnosti ali zanika, zmanjšuje pomen, odobrava, opravičuje, smeši ali zagovarja genocid, holokaust, hudodelstvo zoper človečnost, vojno hudodelstvo, agresijo ali druga kazniva dejanja zoper človečnost, kot so opredeljena v pravnem redu Republike Slovenije.*
- (3) Če je dejanje iz prejšnjih odstavkov storjeno z objavo v sredstvih javnega obveščanja ali na spletnih straneh se s kaznijo iz prvega ali drugega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorni urednik oziroma tisti, ki ga je nadomeščal, razen če je šlo za prenos oddaje v živo, ki ga ni mogel preprečiti ali za objavo na spletnih straneh, ki uporabnikom omogočajo objave vsebin v dejanskem času oziroma brez predhodnega nadzora.*
- (4) Če je dejanje iz prvega ali drugega odstavka tega člena storjeno s prisilo, grdim ravnanjem, ogrožanjem varnosti, sramotitvijo etničnih, narodnostnih, narodnih ali verskih simbolov, poškodovanjem tujih stvari, skrunitvijo spomenikov, spominskih znamenj ali grobov, se storilec kaznuje z zaporom do treh let.*
- (5) Če stori dejanja iz prvega ali drugega odstavka tega člena uradna oseba z zlorabo uradnega položaja ali pravic, se kaznuje z zaporom do petih let.*
- (6) Sredstva in predmeti s sporočili iz prvega in drugega odstavka tega člena, pa tudi pripomočki, namenjeni za njihovo izdelovanje, razmnoževanje in razpečevanje, se vzamejo ali njihova uporaba ustrezno onemogoči.*

a. Kdaj je sovražni govor kazniv?

Spletno oko je v zvezi s problematiko in nejasnostmi glede razumevanja sovražnega govora stopila v kontakt z Generalno policijsko upravo, Vrhovnim državnim tožilstvom in Ministrstvom za pravosodje in javno upravo – Direktoratom za zakonodajo s področja pravosodja.

1. **Generalna policijska uprava** se pri ugotavljanju, ali nek zapis je sovražni govor ali ne, opira na 297. člen KZ-1B, predvsem pa na usmeritve tožilstva in tudi na 19. člen k razlagi 20. člena Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah (delo v teku). 19. člen določa, da se nek govor lahko oceni kot sovražni govor šele takrat, ko izpolnjuje vnaprej določene kriterije naslednjih elementov:

- *resnost*
- *namera*
- *vsebina*
- *obseg*
- *grožnja*
- *verjetnost ali možnost dejanja*
- *kontekst*

19. člen za vsakega od teh elementov razlaga, v kakšnem obsegu in naravi se mora pojaviti določen govor, da lahko govorimo o sovražnem govoru.

2. Stališče **Vrhovnega državnega tožilstva** do problematike sovražnega govora je bilo nekajkrat predstavljeno na sestankih in javnih dogodkih. Pravijo, da o sovražnem govoru kot kaznivem dejanju govorimo takrat, ko je iz govora možno zaznati izvršitev dejanja, h kateremu pisec spodbuja. Ena od obrazložitvev za zavrženo kazensko ovadbo s strani tožilstva je tako bila, da je *»kaznivo dejanje lahko storjeno le s storitvijo ali opustitvijo. Zgolj neozpodbujajoča in v preteklost zazrta razmišljanja komentatorjev, kaj je ali bi bilo potrebno storiti, ki so izražena navzoen, zato še ne predstavljajo začetka izorševanja kaznivega dejanja. Ker tako goli naklep brez aktivnih ravnanj usmerjenih v prepovedano posledico sam po sebi v skladu z določbami KZ-ja ni kaznivo dejanje, je potrebno tako kazensko ovadbo zavreči.«*

Prav tako je Vrhovni državni tožilec Aleš Butala na okrogli mizi februarja 2011 povedal, da gre za kaznivi sovražni govor tedaj, ko

to naredimo z namenom, da dosežemo neko posledico, ki ni dovoljena. Seveda je potrebno pri tem opozoriti na to, da je tožilec pri svojem delu samostojen in da bi se morda drug tožilec v enakem primeru odločil drugače.

Na prošnjo prijavnih točk Spletno oko za določitev smernic v zvezi s kaznivim dejanjem po novem 297. členu KZ-1 na Vrhovnem tožilstvu sicer odgovarjajo, da imajo v načrtu obravnavo omenjene problematike in pripravo analize problematike sovražnega govora v povezavi s kaznivim dejanjem javnega spodbujanja sovraštva, nasilja ali nestrpnosti, ko bodo razpolagali z dovolj gradiva za takšno obravnavanje. Ob tem dodajajo, da je edini jasen kriterij, ali gre za kaznivo dejanje ali ne, presoja, ali so izpolnjeni zakonski znaki, ki so opredeljeni v Kazenskem zakoniku, te zakonske znake pa lahko z vsebino relevantno napolni le sodna praksa.

3. Ministrstvo za pravosodje in javno upravo – Direktorat za zakonodajo s področja pravosodja je na naše uradno zaprosilo za razjasnitev kaznivega sovražnega govora in določitev smernic odgovorilo, da Ministrstvo za pravosodje in javno upravo ni pristojno za dajanje smernic, saj vsebino kaznivemu dejanju daje sodna praksa. V nadaljevanju so nam postregli z nam že zelo dobro znanim 297. členom KZ-1B in njegovo obrazložitvijo: Kaznivo dejanje javnega spodbujanja sovraštva, nasilja ali nestrpnosti predstavlja inkriminacijo dejanj, ki izražajo sovraštvo, nasilje ali nestrpnost in so usmerjena zoper varovano skupino oziroma pripadnika te skupine. Varovane skupine se določajo po kriterijih, ki pomenijo kršitev načela enakosti iz 14. člena Ustave RS in so izraženi preko posamičnih osebnih okoliščin.

14. člen Ustave RS (enakost pred zakonom) (dodano leta 2004, Ur.l. RS, št. 69/04) "V Sloveniji so vsakomur zagotovljene enake človekove pravice in temeljne svoboščine, ne glede na narodnost, raso spol, jezik, vero, politično ali drugo prepričanje, gmotno stanje, rojstvo, izobrazbo, družbeni položaj, invalidnost ali katerokoli drugo osebno okoliščino. Vsi so pred zakonom enaki." (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03 in 69/04)

Ker to kaznivo dejanje omejuje pravico do svobodnega izražanja, ki je zagotovljeno v 39. členu Ustave RS, je potrebno zagotoviti občutljivo ravnovesje med obema ustavno varovanima pravicama. Izhajajoč iz tega je potrebna inkriminacija le tistih dejanj spodbujanja sovraštva, nasilja ali nestrpnosti, ki so bila storjena na tak način, da lahko glede na posamične okoliščine njihove izvršitve privedejo do stopnje, ki ogroža ali moti javni red in mir, se s takim dodatnim znakom kaznivo dejanje natančneje opredeljuje in razmejuje od prekrškov po 20. členu ZJRM-1 s primerljivimi znaki.

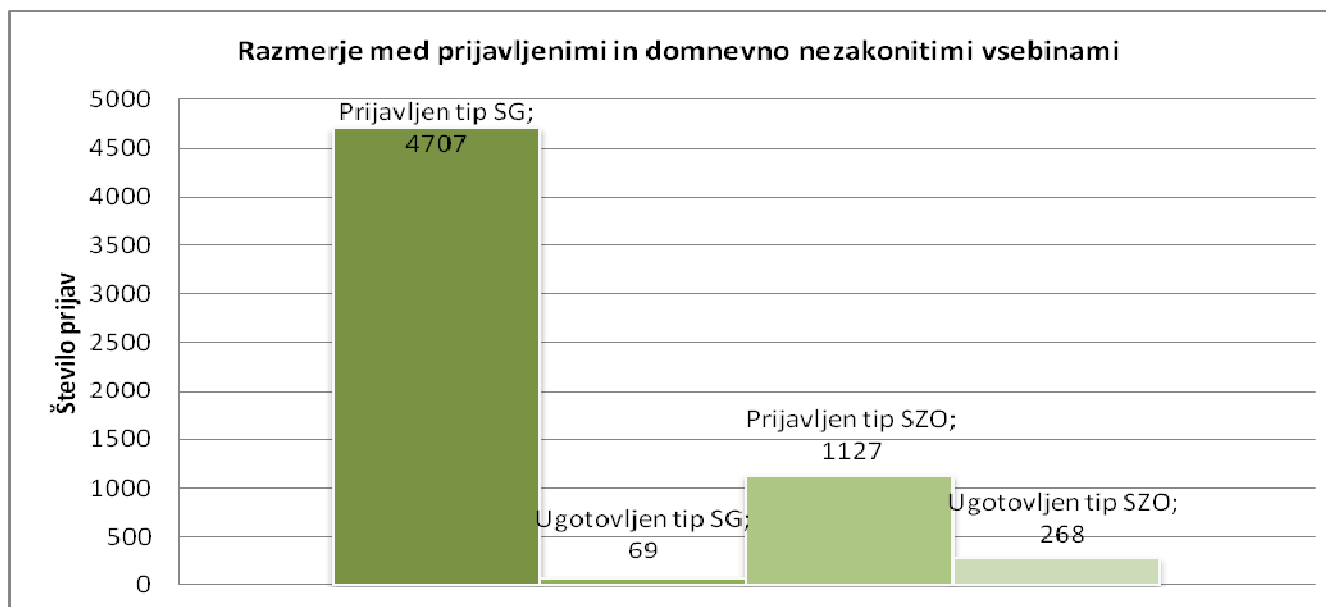
Kaznive okoliščine storitve namreč lahko konkretizirajo le na tak način izrečene besede, ki sprožijo dejansko možnost nastanka oziroma konkretno navzočo nevarnost za mir, strpnost in sožitje med ljudmi kot varovano dobrino. Kot lahko opazamo ima

odgovor vseh treh organov podobno rdečo nit. Svobodo govora se omejuje le v izjemnih okoliščinah oziroma, ko obstajajo resne možnosti, da bodo besede privedle do protipravnega stanja.

8. STATISTIKA PREJETIH PRIJAV

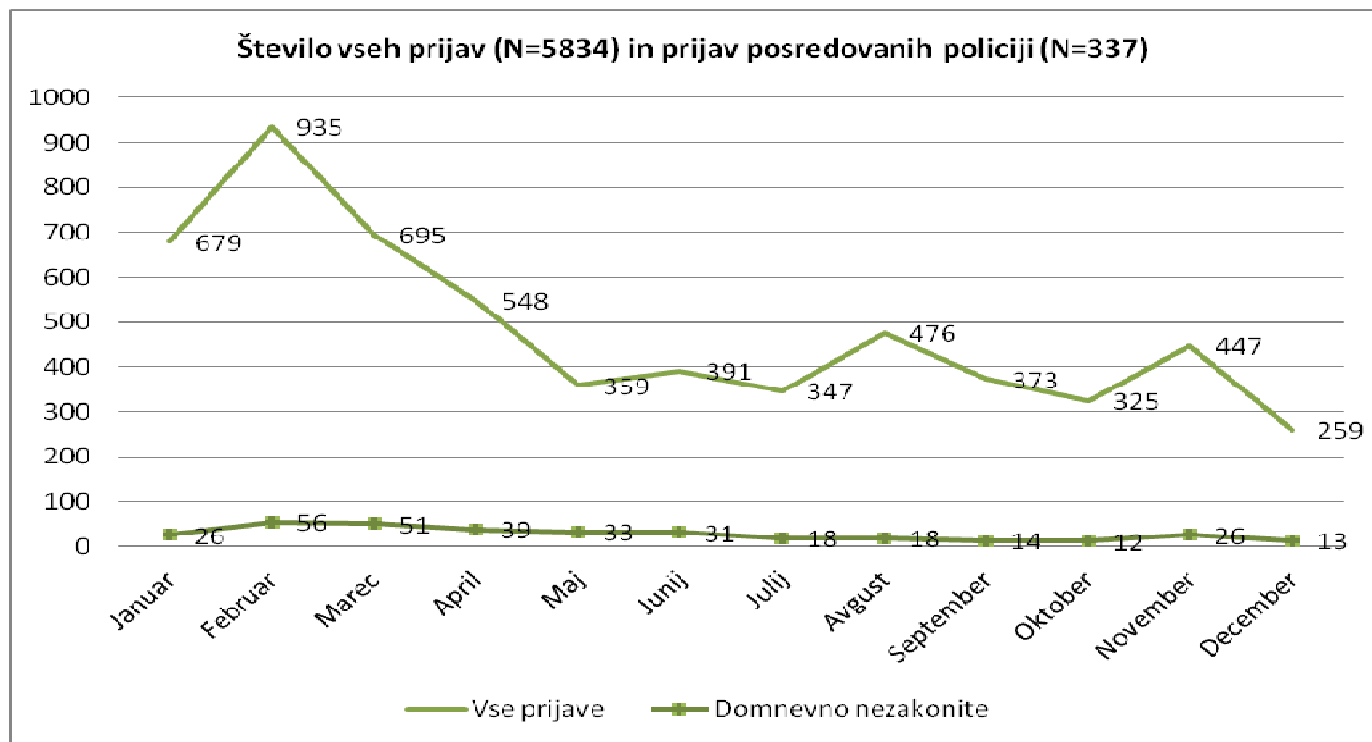
a. Statistika prijav za leto 2012

Leta 2012 smo prejeli več prijav domnevnega sovražnega govora kot prijav spolnih zlorab otrok. To povezujemo s kodeksom regulacije sovražnega govora, ki je na partnerskih portalih uvedel gumb za prijavo domnevno kaznivega govora. V letu 2012 smo tako v celoti prejeli 4707 prijav sovražnega govora in 1127 prijav spolnih zlorab otrok.

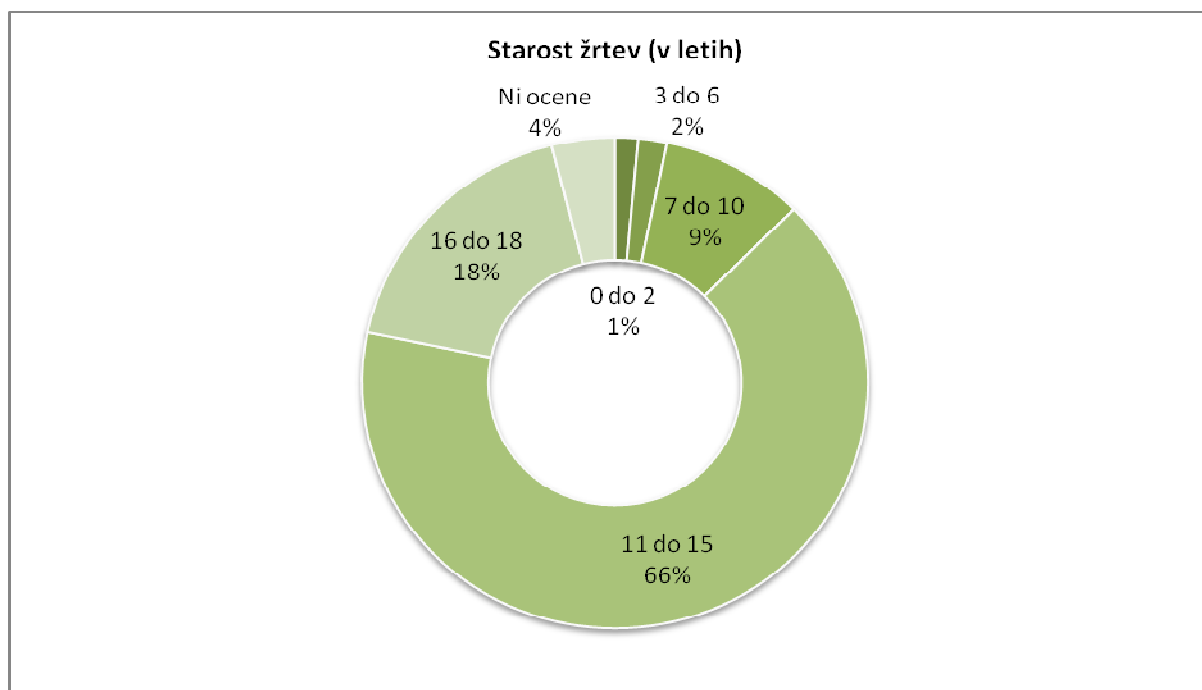
Čeprav je bilo prijav sovražnega govora izrazito več, beležimo več domnevno nezakonitih prijav posnetkov spolnih zlorab otrok. Gradivo spolne zlorabe otrok (včasih »otročka pornografija«) je bolj jasno definirano kot druga kategorija prijav, ki jih obravnavamo. Medtem ko večina prijav sovražnega govora ne ustreza kriterijem za potencialno kaznivost (le 1,5%), je skorajda za eno četrtno (24%) prijav posnetkov spolnih zlorab otrok ugotovljeno, da posedujejo znake kaznivih dejanj (176. člena KZ-1B).

Število vseh prijav v primerjavi z domnevno nezakonitimi (posredovanih policiji) po mesecih:

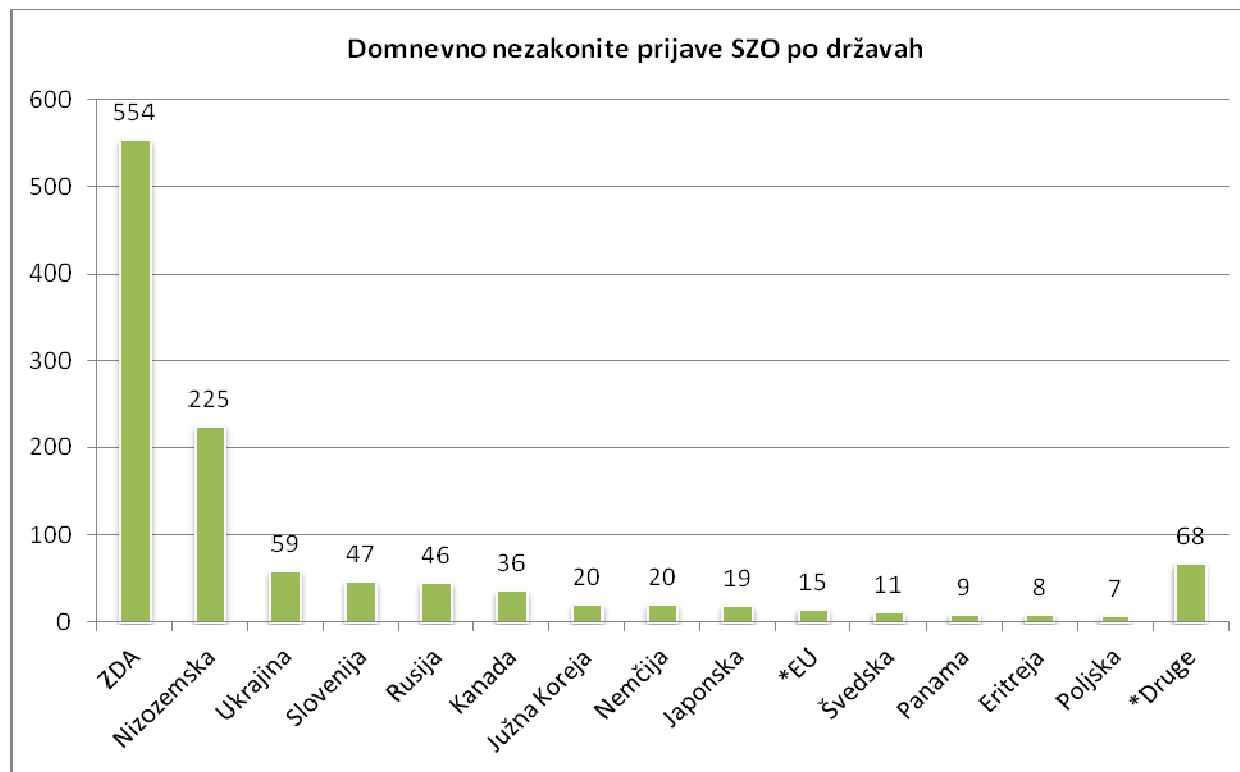

- **Podrobnejša statistika za posnetke spolnih zlorab otrok**

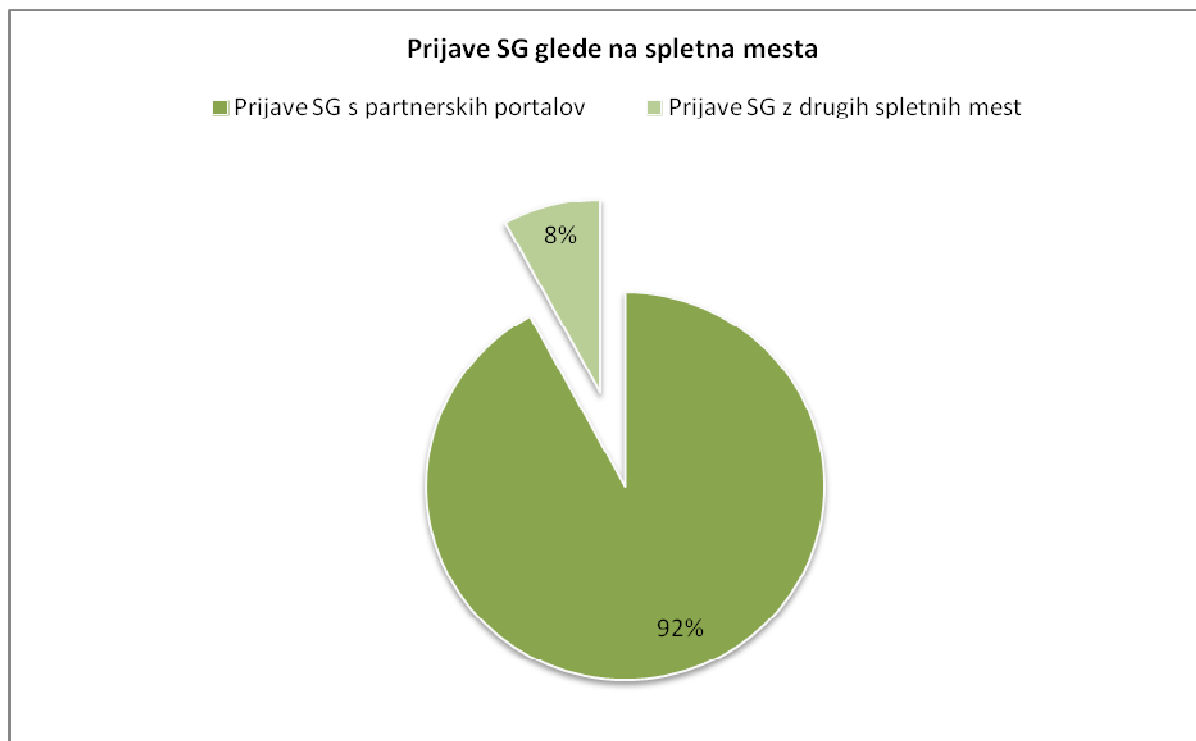
Po starosti upodobljenih žrtev je bilo največ otrok iz skupine od enajst do petnajst let (179). V primerjavi s preteklim obdobjem (letom 2011), sorazmerno gledano, ni znatnih razlik v starosti žrtev. Z letom 2010 se kaže značilna razlika v tem, da smo tega leta beležili kar 30% žrtev starih med 7-10 let (na račun manjšega števila žrtev starih med 11 in 15 let), medtem, ko je bilo v obdobju 2011 in 2012 le okoli 10% žrtev iz starostne skupine 7-10 let.

Od začetka delovanja prijavnice točke (2007) smo prejeli 1144 domnevno nezakonitih prijav spolnih zlorab otrok. Po lokacijah strežnikov je skorajda polovico teh prijav prišla iz strežnikov v Združenih državah. Po številu izstopajo še strežniki na Nizozemskem in v Ukrajini.

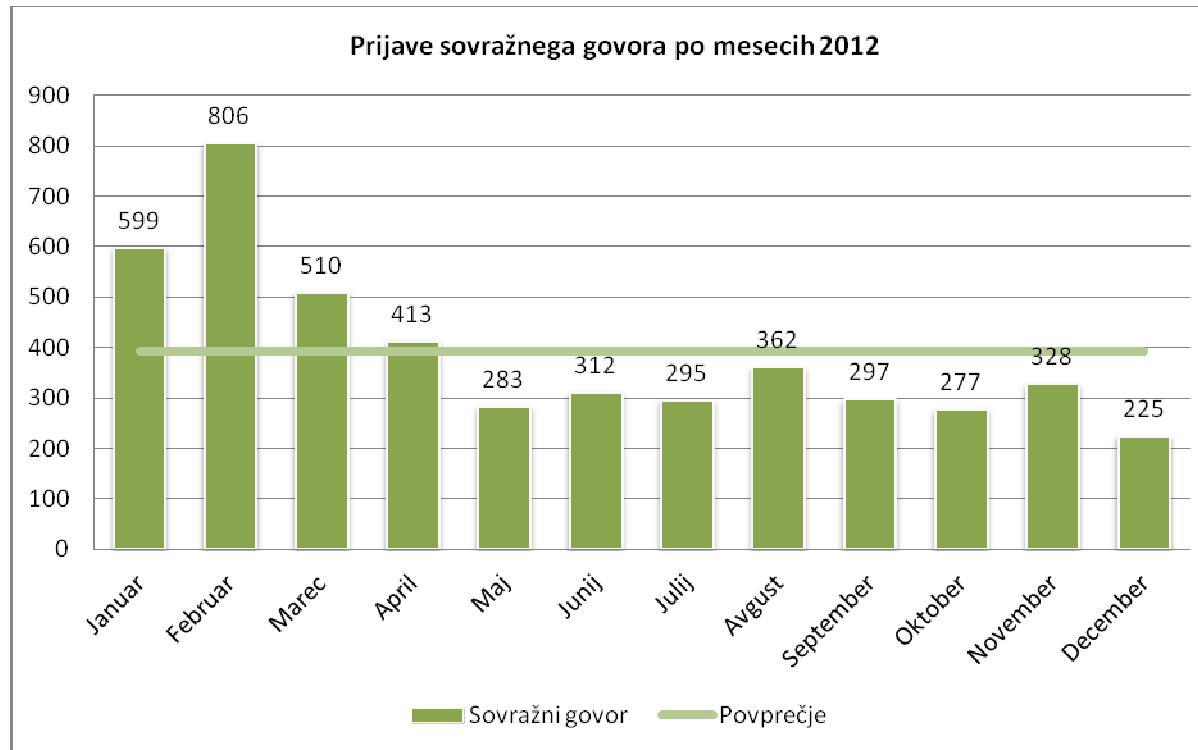

- **Podrobnejša statistika za sovražni govor**

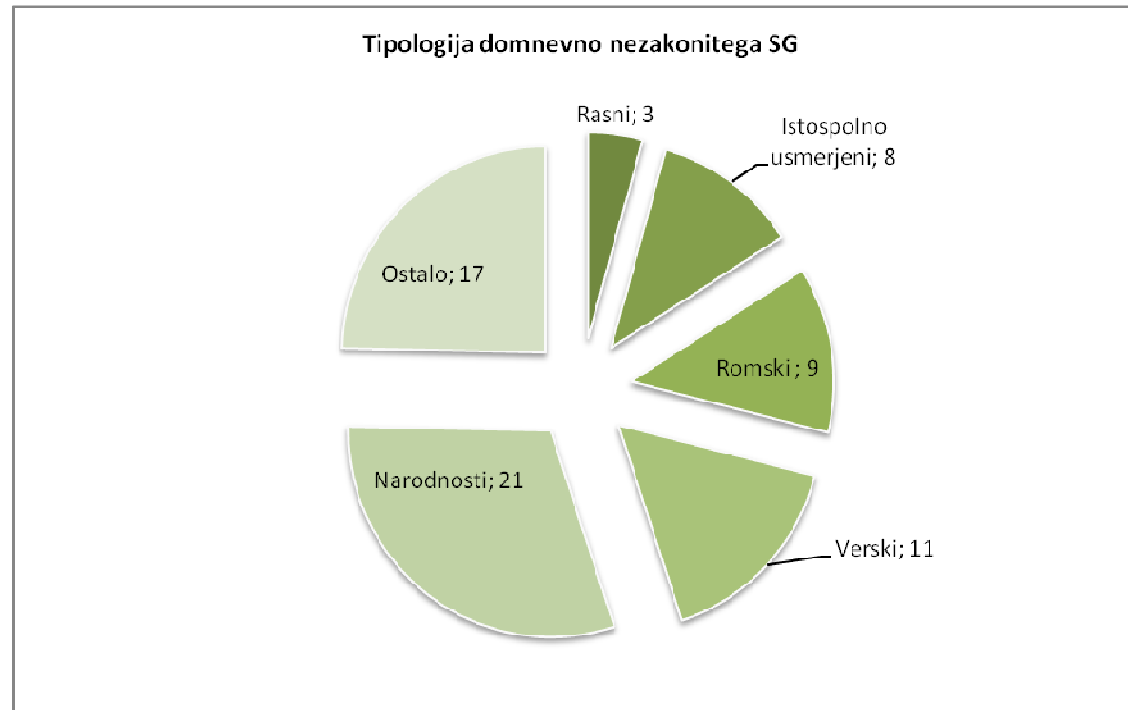

Kodeks regulacije sovražnega govora smo podpisali konec leta 2010 s šestimi največjimi spletnimi novičarskimi portali v Sloveniji s ciljem zmanjševanja kaznivega sovražnega govora na internetu. Kodeks je poenostavil in poenotil proces prijave SG na spletnih portalih.

Pokazatelj sodelovanja med prijavno točko Spletno oko in spletnimi portali je tudi statistika prijav sovražnega govora. Velika večina prijav (4302) sovražnega govora je leta 2012 izvirala iz partnerskih portalov, 405 jih prihajalo z drugih virov, kot so socialna omrežja, blogi in forumi.

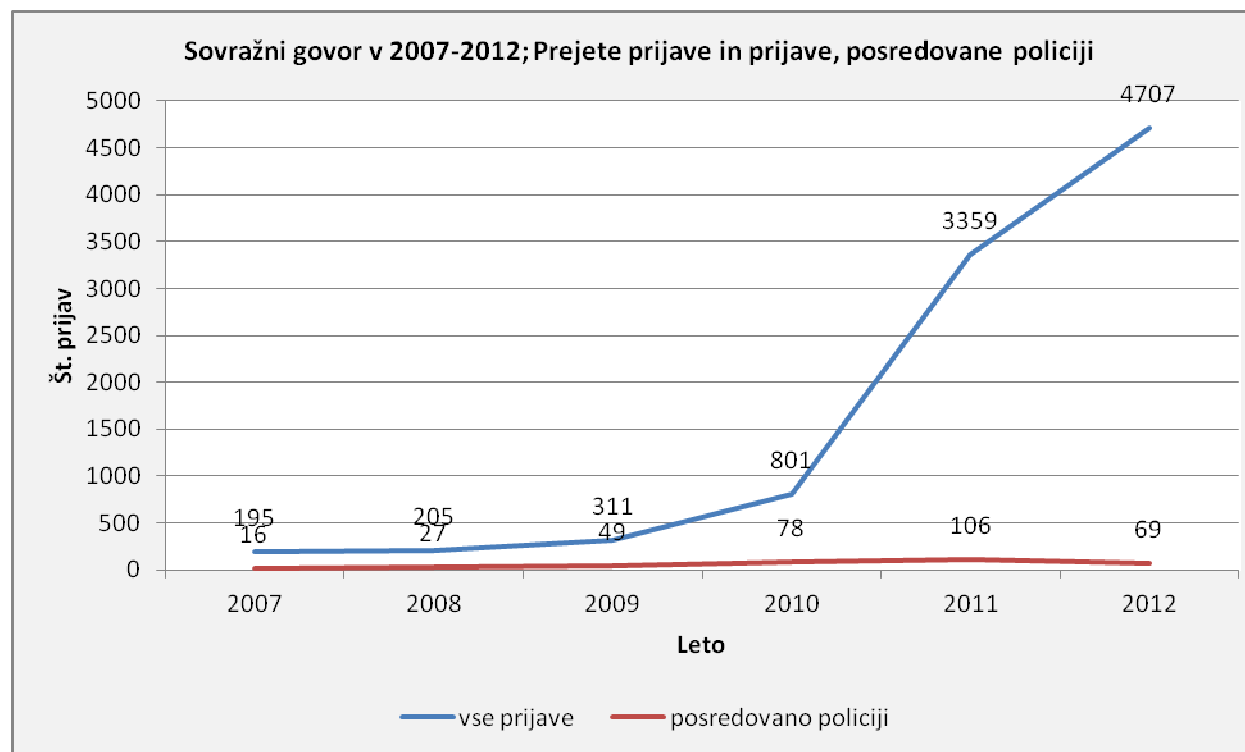

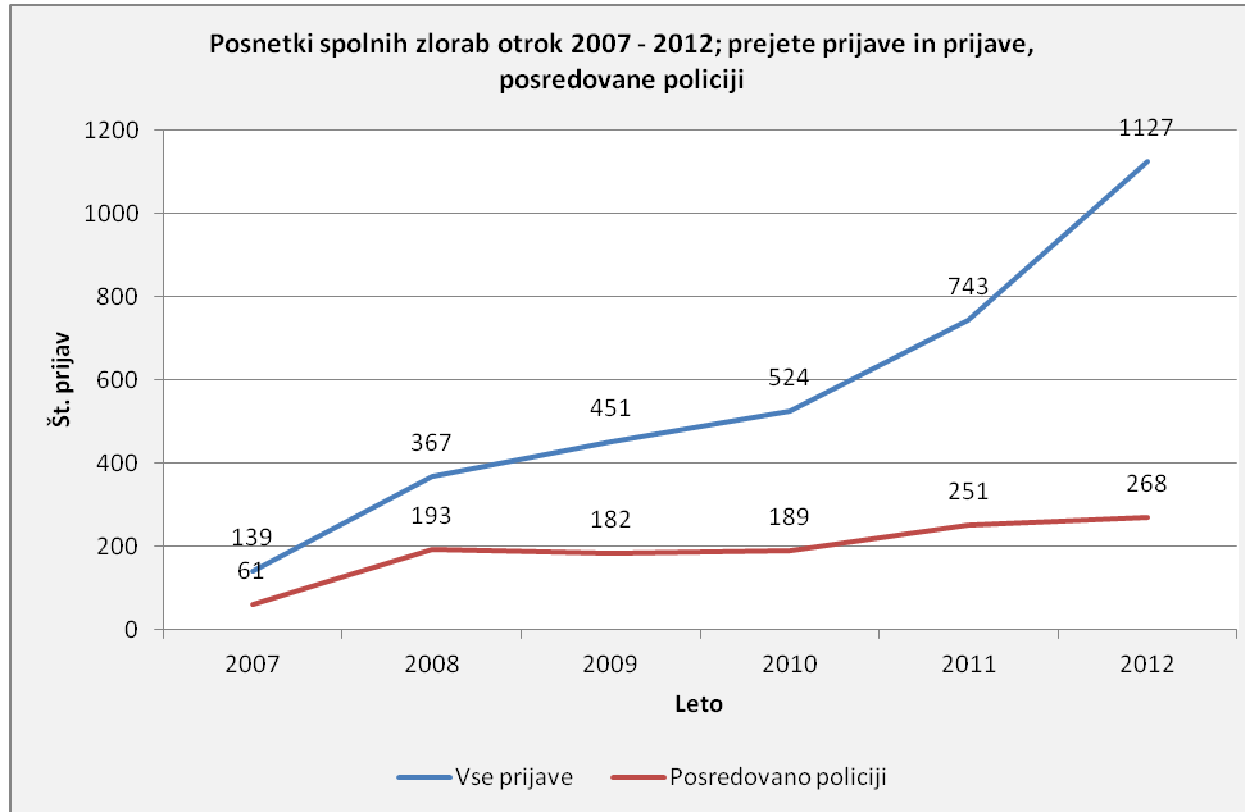
Največ prijav spodbujanja sovraštva, nasilja ali nestrpnosti smo prejeli v prvih treh mesecih leta 2012. Razloge za to lahko najdemo v razgretem družbenopolitičnem dogajanju v tem obdobju. Takrat se je namreč odvijala kampanja na temo predlaganega družinskega zakonika (referendum je potekal marca), sredi januarja se je zgodil tudi primer »Makarovič« (avtorica je zapisala, da »nekateri stvari moraš sovražiti« - v tem primeru Katoliško cerkev), prav tako pa je še odmeval primer zapisa Tomaža Majerja (t. i. primer »trenirkarji«) iz decembra 2011. V letu 2012 smo v povprečju mesečno prejeli 392 prijav domnevnega sovražnega govora. Izmed vseh prijav (69), ki smo jih posredovali policiji kot domnevno nezakonito spodbujanje sovraštva, nasilja ali nestrpnosti proti družbenim skupinam ali njihovim pripadnikom (po 297. Členu KZ-1B) je bilo največ prijav na osnovi narodnosti (predvsem proti narodnostim in državljanom bivše Jugoslavije), na osnovi verske pripadnosti, sledi spodbujanje sovraštva, nasilja ali nestrpnosti proti romski skupnosti ter istospolno usmerjenim.

b. Trendi prijav

Trend naraščanja števila prijav sovražnega govora in posnetkov spolnih zlorab otrok je skozi vsa leta (od 2007) delovanja prijavne točke konstanten. S tem se zvišuje tudi število domnevno nezakonitih prijav (vendar ne premo sorazmerno s številom vseh prijav). Povečanje števila prijav sovražnega govora v zadnjih dveh letih je posledica podpisa Kodeksa regulacije sovražnega govora, kateri je na partnerskih portalih uvedel gumb za (hitro) prijavo sovražnega govora. Veliko število prijav kaže tudi na ohlapno poljudno dojetje koncepta sovražnega govora v slovenskem prostoru.

Na področju prijav posnetkov spolnih zlorab otrok opažamo skozi leta konstanten porast tako števila prejetih prijav kot tudi prijav, ki smo jih posredovali naprej na policijo. Od začetka prijavnega leta 2007 se je število prijav podeseterilo. V vseh šestih letih smo prejeli 4495 prijav posnetkov domnevnih spolnih zlorab otrok, od tega smo jih 1144 posredovali na policijo. To pomeni, da je bilo od vseh prejetih prijav posnetkov domnevnih spolnih zlorab otrok po naših ocenah kar 25% prijav tudi dejansko spornih in so bile deležne nadaljnje policijske obravnave.

9. DRUGE AKTIVNOSTI PRIJAVNE TOČKE SPLETNO OKO

a. Posvet »Problematika zlorab otrok na spletu in e-storilci«

Četrtega in petega oktobra 2012 sta na Fakulteti za družbene vede potekala posvet in okrogla miza o problematiki zlorab otrok na spletu in e-storilcih. Posvet so drugo leto zapored organizirali Center za varnejši internet Slovenija, Spletno oko, Združenje za informatiko in telekomunikacije pri Gospodarski zbornici Slovenije in Uprava kriminalistične policije Generalne policijske uprave. Posveta se je v obeh dneh udeležilo preko 180 predstavnikov policije, tožilstev, nevladnih organizacij, in akademske sfere. Poseben gost posveta je bil Michael Sheats, strokovnjak iz britanske fundacije Lucy Faithfull, ki deluje na področju rehabilitacije storilcev spolnih zlorab otrok na internetu.

Ena od glavnih ugotovitev je bila, da je izrednega pomena preventivna dejavnost države, ki naj zajema osrednjo vlogo tudi v Sloveniji. Preventiva bi morala biti dolgoročna, sistematična, večplastna, zajema pa naj tako otroke, starše, vzgojno-izobraževalne inštitucije, nevladne organizacije, organe pregona, industrijo in druge, ki delajo z otroki in mladostniki, pa tudi storilce spolnih deliktov. Pri tem je izjemnega pomena njihovo sodelovanje, saj le z roko v roki lahko pripomorejo k bolj učinkoviti obravnavi problematike zlorab otrok na spletu.

Posvet in okrogla miza sta bila uspešna tako z vidika udeležbe, kot tudi z vidika opravljenega dela ter nadaljnjih aktivnosti. Spodaj nekaj utrinkov:

Udeleženci prvega dne Konference

Gost iz Lucy Faithfull Foundation g. Michael Sheats

Okrogla miza na drugem dnevu Konference: Javno/zasebno sodelovanje na področju inkriminiranih spletnih vsebin

b. Spletno oko na Otroškem bazarju

Na Otroškem bazarju (6. 9.-9. 9. 2012), največjem sejmu, ki se osredotoča na otroke in na katerem različni razstavljalci predstavljajo izobraževalne in zabavne vsebine, se v okviru Centra za varnejši internet predstavljala tudi prijavna točka Spletno oko. Spodaj utrinek s sejma:

Leta 2012 smo za promocijske namene uporabili tudi nove knjižne kazalnike, ki so bili razdeljeni šolskim knjižnicam na vseh stopnjah izobrazbe. Razdeljeni so bili tudi med obiskovalce Otroškega bazarja in udeležencem posveta o spolni zlorabi otrok. Kazalniki so podobni predhodnim, vendar vključujejo ažurirane logotipe partnerjev. Poleg tega smo za promocijske namene uporabili tudi plakate in zloženke, ki smo jih razdelili na otroškem bazarju in šolskim knjižnicam.

c. Spletno oko v člankih

Leta 2012 smo prispevali tudi k znanstveno-raziskovalnemu delu. V tem letu smo sodelavci prijavnne točke objavili dva znanstvena članka na temo sovražnega govora. V družboslovni reviji Teorija in praksa (št. 1/2012) smo pisali o stanju sovražnega govora na slovenskem spletu in dojemanju sovražnega govora med uporabniki spleta v Sloveniji, v reviji Medijska preža (št. 42, junij 2012) pa o spremenjeni zakonodaji na področju (kaznovanja) sovražnega govora. Poleg tega smo v Nedelu (18.12.2011), prilogi dnevnega časopisa Delo, širši publiki pojasnili, kaj je kaznivi sovražni govor. Redno smo o tej problematiki ljudi obveščali tudi po drugih medijskih kanalih, kot sta radio in televizija.

Naslovnica revije Teorija in praksa

10. NAŠI PROMOCIJSKI MATERIALI

Kazalnik

Plakat

KAKO DELUJE? ČE PRIJAVITE SOVRAŽNI GOVOR:

```

    graph TD
      A[Prijava preko spletnega obrazca na www.spletno-oko.si] --> B[Pregled prijave vsotne]
      B --> C[Domnevno zločinca]
      B --> D[Domnevno nezakonita po 297. členu KZ-IB]
      C --> E[Konec postopka]
      D --> F[POLICIJA]
      
```

ČE PRIJAVITE POSNETEK SPOLNE ZLORABE OTROK:

```

    graph TD
      A[Prijava preko spletnega obrazca na www.spletno-oko.si] --> B[Pregled prijave vsotne]
      B --> C[Domnevno zločinca]
      B --> D[Domnevno nezakonita po 176. členu KZ-IB]
      C --> E[Konec postopka]
      D --> F[POLICIJA]
      D --> G[Poročilo o sumu na zločin (SP)]
      D --> H[RNDFPE baza]
      
```


Ste naleteli na
sovražni govor
ali posnetke
spolnih zlorab
otrok?

prijavite na
www.spletno-oko.si

CENTER ZA VARNEJŠI INTERNET SLOVENIJA:

- deluje v okviru programa Evropske komisije Varniji internet (SaferInternet Programme)
- zbirajo tri komponente: SAFE-SI, TOM TELEFON in SPLETNO OKO
- deluje na Univerzi v Ljubljani, Fakulteti za družbene vede v partnerstvu z ARNESom, Zvezo prijateljev mladine Slovenije (ZPMS) in Mladinskem informacijskem središčem Slovenije (MISS)
- financirata ga Generalni direktorat za informacijske službe in medije na Evropski komisiji in Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport

Center za varnejši Internet Slovenija

Točka svetovanja o varnosti interneta in mobilnih telefonih Safe.si www.safe.si	Telefonska linija za varni internet in staršem na pomoč TOM telefon 11011	Prijavna točka za pravo nezakonitih spolnih zlorab Spletne oko www.spletno-oko.si
--	--	---

PRJAVNA TOČKA SPLETNO OKO:

- je edina slovenska spletna prijavna točka, kjer lahko anonimno prijavite posnetke spolnih zlorab otrok ali sovražni govorni material
- deluje od marca 2007 in je že od samega začetka delovanja tudi članica mednarodne organizacije INHOPE, ki zbirajo 41 prijavnih točk po celnem svetu

- z občutkov in hitro obravnavo prijavi prispeva k zmanjšanju obsega nezakonitih spletnih vsebin, še posebej posnetkov spolnih zlorab otrok na internetu
- pri svojem delu sodeluje s policijo, tožilstvom, tujimi prijavnimi točkami, spletnimi portali, ponudniki internetnih storitev, ter drugimi organizacijami iz obravnavanih področij

SOVRAŽNI GOVOR – JAVNO SPODBUJANJE SOVRAŠTVA, NASILJA ALI NESTRPNOSTI

KAJ JE KAZNIVO?

- Sovražni govor je kot kaznivo dejanje opredeljen v 297. členu KZ-IB kot javno spodbujanje sovražstva, nasilja ali nestrpnosti
- Kazniv je govor ki:
 - javno spodbuja ali razpahuje sovražstvo, nasilje ali nestrpnost
 - je namenjen zoper verskemu skupino zaradi pripadnosti k njej
 - je stopen na način, ki lahko ogrozi ali moti javni mir in mir ali zuporniko družbo, zmerjajo ali žalitev

POSNETKI SPOLNIH ZLORAB OTROK – PORNOGRAFSKO GRADIVO, KI VKLJUČUJE MLADOLETNE OSEBE ALI NJIHOVE REALISTIČNE PODOBE

KAJ JE KAZNIVO?

- V Republiki Sloveniji je po 176. členu KZ-IB kazniva proizvodnja, pridobivanje, posredovanje, razporejanje, iznajdba, izvajanje, ali karkoli koli drugače poročanje ali zavezanje, predložitve dostopa do pornografskega ali drugačnega videoposnetka gradiva, ki vključuje mladoletne osebe ali njihove realistične podobe

Zložanka

11. PARTNERJI PRIJAVNE TOČKE SPLETNO OKO

▪ **Generalna policijska uprava, Uprava kriminalistične policije**

Kriminalistična policija je specializirana služba za boj proti kriminalu. Na vrhu je uprava kriminalistične policije, ki s pomočjo svojih sektorjev vodi, koordinira, spremlja, analizira in ocenjuje stanje na področju kaznivih dejanj. S sodnimi in drugimi državnimi organi ter pristojnimi organi v tujini skrbi za učinkovito in zakonito opravljanje nalog na različnih področjih kriminalitete. (Policija.si)

▪ **Vrhovno državno tožilstvo**

Vrhovno državno tožilstvo Republike Slovenije opravlja državnotožilske funkcije pred Vrhovnim sodiščem Republike Slovenije ter usklajevalne, nadzorstvene in izobraževalne dejavnosti nad okrožnimi državnimi tožilstvi in Specializiranim državnim tožilstvom Republike Slovenije s Posebnim oddelkom. (<http://www.dt-rs.si>)

▪ **Spletni portali**

- 24ur.com
- Delo.si
- Dnevnik.si
- RTVslo.si
- Siol.net
- Slovenskenovice.si
- Večer
- Žurnal24.si

12. NAŠI NAČRTI ZA 2013

Pri prijavi točki smo zadovoljni z dosežki v letu 2012. Poleg naraščajočega števila prijav smo pozornost namenili tudi osveščanju o obeh problematikah, ki jih obravnavamo. S pojavljanjem v javnem prostoru smo o svojem obstoju in delovanju obvestili veliko število ljudi, o čemer priča večje število prijav in prejetih e-poštnih sporočil, obiskovalcev na spletni strani in socialnih omrežjih. Za strokovno javnost smo organizirali uspešen in odmeven posvet o spolni zlorabi otrok in storilcih na internetu, ki se ga je udeležilo več kot 180 udeležencev, vključno s posebnimi gosti iz tujine.

Tudi v prihodnje, tako kot že vsa leta našega delovanja, si bomo prizadevali za hitro in učinkovito obravnavo prijav, ki jih prejmemo na prijavno točko. Naša prioriteta bo tudi v letu 2013 hitrejša odstranitev posnetkov spolnih zlorab otrok s slovenskih strežnikov. Za namen osveščanja o problematiki nezakonitih vsebin bomo tudi v letu 2013 organizirali sedaj že tradicionalno konferenco na temo posnetkov spolnih zlorab otrok, ki bo sledila zaključku kampanje *“Prijavi/a sem”*. Kampanja, ki bo poleg konference glavna aktivnost tega leta, bo sicer povezovala različne vladne in nevladne organizacije, ki se ukvarjajo s problematiko zlorab otrok. Na področju sovražnega govora bomo v letu 2013 izdali priročnik za moderatorje spletnih portalov *“Modri moderator moderira”*. V tem sklopu bomo zanje organizirali tudi izobraževanje. Nadaljevali bomo tudi z že vpeljanim sodelovanjem s spletnimi mediji in možnostjo prijave sovražnega govora preko njihovih portalov. V 2013 bomo lansirali tudi prenovljeno spletno stran, na kateri bodo na voljo aktualne vsebine in gradiva s področja nezakonitih vsebin na internetu. Nova spletna stran bo ponujala prijaviteljem tudi možnost sledenja svoji prijavi, kar bo v praksi pomenilo to, da bo vsak lahko z identifikacijsko številko, ki jo bo prijel ob prijavi, preveril na spletni strani, kakšno odločitev je o prijavi sprejelo Spletno oko in policija.

E. SVET CENTRA ZA VARNEJŠI INTERNET

Svet projekta Centra za varnejši internet sestavljajo:

Državne institucije:

- *Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport*
- *Generalna policijska uprava*
- *Informacijski pooblaščenec*
- *Varuh človekovih pravic RS*
- *APEK*
- *Vrhovno državno tožilstvo*

Mediji:

- *RTV Slovenija*

Nevladne organizacije:

- *Beli obroč Slovenije*
- *UNICEF Slovenija*
- *Zveza potrošnikov Slovenije*

Strokovnjaki:

- *mag. Đulijana Juričič, OŠ Trnovo*
- *dr. Bojana Lobe, Univerza v Ljubljani, Fakulteta za družbene vede*
- *dr. Aleš Završnik, Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti v Ljubljani*
- *Danijela Frangež in Blaž Markelj, Fakulteta za varnostne vede, Univerza v Mariboru*
- *mag. Benjamin Lesjak, Inštitut za pravne rešitve informacijske družbe Maribor*

Podjetja:

- *Microsoft Slovenija d.d.*

Združenja:

- *Gospodarska zbornica Slovenije*

Nacionalni projekti:

- *E-šolstvo*

Svet Centra za varnejši internet sestavljajo predstavniki tistih institucij, ki aktivno delujejo na področju **zagotavljanja spletne varnosti ter zaščite otrok in mladostnikov pri uporabi interneta in ostalih tehnologij oz. se zavzemajo za zmanjšanje obsega nezakonitih vsebin na spletu.**

Želimo, da v Svetu s svojimi znanji in izkušnjami s tega področja delujejo tako ponudniki internetnih in mobilnih storitev, relevantne državne institucije, organizacije za zaščito pravic otrok in potrošnikov kakor tudi mediji. Članstvo v Svetu bo tako še naprej odprto za institucije, ki jih tovrstno sodelovanje zanima.

Slovenski Center za varnejši internet je tako glavni center v državi na področju varne rabe interneta in komunikacijskih tehnologij s pomembnim poslanstvom zaščite uporabnikov, predvsem otrok in mladostnikov, pri uporabi interneta in mobilnih naprav, ki je v osmih letih svojega obstoja in aktivnega delovanja skupaj s svojimi podporniki pomembno prispeval k dvigu stopnje ozaveščenosti o potencialnih spletnih tveganjih in nevarnostih ter se učinkovito boril za zmanjšanje obsega nelegalnih spletnih vsebin, predvsem posnetkov spolnih zlorab otrok na internetu.

F. UPORABNI KONTAKTI

Kontakti:

- prof. dr. **Vasja Vehovar**, vodja projekta, Univerza v Ljubljani, Fakulteta za družbene vede, elektronski naslov: vasja.vehovar@guest.arnes.si.
- **Tanja Šterk**, koordinatorka projekta SAFE.SI, Univerza v Ljubljani, Fakulteta za družbene vede, elektronski naslov: tanja@ris.org.
- **Lija Mihelič**, koordinatorka projekta SPLETNO OKO, Univerza v Ljubljani, Fakulteta za družbene vede, elektronski naslov: lija@spletno-oko.si.
- **Zdenka Švaljek**, koordinatorka projekta TOM TELEFON, Zveza prijateljev mladine Slovenije, elektronski naslov: zdenka.svaljek@zpms.si.

Projekt sofinancirajo in podpirajo:

Izvajalci projekta:

